

Romani CRISS
Centrul Romilor pentru
Interventie Sociala si Studii

Situatia cetatenilor romani in alte state **Cazul romilor din Franta**

**Raportul delegatiei asociatilor de romi
din Romania (Romani CRISS si Aven
Amentza) privind monitorizarea campus-
urilor din Ile de France - Paris, Lyon, Lille si
imprejurimi, in perioada 13-20 ianuarie 2003**

Costel Bercus: Romani CRISS
Vasile Ionescu: Aven Amentza
Dezideriu Gergely: Avocat
Daniel Radulescu: Asistent Social

2003

Cuprins:

I. Date introductive

II. Delegatia si activitatile in deplasare

III. Campusurile din Ille de France si numarul de persoane estimat de OMI

IV. Intalniri prealabile ale delegatiei romane in Paris - 13 ianuarie 2002

IV.1. Intalnirea delegatiei romane cu OMI (Oficiul privind Migratia Internationala)

IV.2. Intalnirea delegatiei romane cu ONG-urile romilor din Franta

V. Vizitele de documentare si informare in campusurile prevazute de OMI

1. Ille Saint Denis
2. Archeres
3. Argenteuil
4. Melun (Sein et Marne)
5. Creteil
6. Vitry sur Seine
7. Vrue monovkian
8. Choisy le Roi
9. Thiais Hotel Seria
10. Faye Aftam Vitry sur Seine
11. Palaiseau
12. Palaiseau II
13. Athismons
14. Rue Jean Danaux
15. Hipodromul din Lyon I
16. Hipodromul din Lyon II
17. Lyon
18. Ill Saint Denis
19. Archeres
20. Palaiseau
21. Villepainte
22. Lille

VI Intalniri oficiale, dezbateri publice in cadrul vizitei delegatiei asociatilor de romi

VI.1. Intalnirea cu reprezentantii Ministerului de Interne al Frantei

VI.2. Intalnirea cu reprezentantii Ambasadei Romaniei in Franta

VI.3. Intalnirea cu reprezentantii OMI din Franta la sediul OMI

VI.4. Intalnirea cu asociatiile romilor si organizatiile de drepturile omului din Franta

VII Concluzii si recomandari ale delegatiei asociatilor de romi privind campusurile vizitate in Ille de France, 13-20 ianuarie 2003

VIII Declaratia asociatilor de romi din Romania, Romani CRISS si Aven Amentza privind vizita in Ille de France, 20 ianuarie 2003

IX Legislatia romana in materia frontierei de stat si trecerea ilegala a frontierei, savarsirea unor fapte pe teritoriul altor state, Conventia Schengen si conditiile de intrare in statele Uniunii Europene aplicabile cetatenilor romani

IX.1 Frontiera de stat si savarsirea infractiunii de trecere ilegala a frontierei Romaniei in Ordonanta de Guvern 105/2001

IX.2 Infractiunea de trecere ilegala a frontierei statului strain si Ordonanta de Guvern 112/2001

IX.3 Aspecte comparative privind reglementarea infractiunii de trecere ilegala a frontierei de stat a Romaniei in baza Ordonatei de Guvern 105/2001 si trecerea ilegala a frontierei altor state de catre cetateni romani sau persoane fara cetatenie romana domiciliata in Romania, potrivit Ordonantei 112/2001

IX.3.1 Masurile sanctionatorii comparativ in cele doua acte normative

IX.3.2 Suspendarea dreptului de folosire a pasaportului in urma savarsirii infractiunii de trecere ilegala a frontierei unui stat strain

IX.3.3 Urmarirea si judecarea infractiunilor prevazute in Ordonanta 112/2001

IX.3.4 Principiul teritorialitatii si al personalitatii legii penale romane privind infractiunile savarsite de cetateni romani

IX.4 Reglementarile privind regimul pasapoartelor in Romania si suspendarea temporara a dreptului de folosinta al pasaportului cetatenilor romani

IX.5 Conventia de aplicare a acordului de la Schengen si conditiile de intrare pentru cetatenii romani

IX.5.1 Reglementarile cuprinse in Conventia de aplicare a Acordului de la Schengen

IX.5.2 Conditiiile de intrare pentru cetatenii romani in statele Uniunii Europene

I. Date Introductive

Romani CRISS-Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii cu sediul in Bucuresti a semnat impreuna cu Oficiul pentru Migratii Internationale (OMI) cu sediul in Paris "Convetia referitoare la executarea unei pretatii de informare a cetatenilor romani care se afla in Franta, executata in cadrul Programului de repatriere umanitara pus in practica de OMI".¹

Potrivit Conventiei incheiate, si in vigoare incepand cu data de 13 ianuarie 2003, Romani CRISS este insarcinat de catre OMI sa se deplaseze in diferite site-uri unde locuieste publicul avut in vedere si, cu ocazia sesiunilor de informare individuale si colective, sa informeze asupra ajutoarelor prevazute de catre programul de repatriere umanitara si programele de reintegrare socio-profesionala si educative care le sunt dedicate in Romania.

In acest cadru, Romani CRISS le ofera toate explicatiile utile referitoare la reglementarile aplicabile, tinand cont de statutul lor cu privire la sederea in Franta si la procedurile administrative si judiciare in care este posibil sa se incadreze.

In baza acestei misiuni se va intocmi un bilant de evaluare care recapitualeaza conditiile de desfasurare a reuniunilor informative, temele evocate, diferitele probleme ridicate de catre participanti, numarul de sesiuni de informare colective si de intalniri organizate in fiecare site ca si numarul de participanti prezenti cu ocazia fiecarei sesiuni de informare colectiva.²

Misiunea de informare cuprinde vizitarea campus-urilor situate in departamentele din Ile de France (L'essonne, Hauts de Seine, Sainte et Marne, Seine, Sainte Denis, Val de Marne, Val d'Oise, Yvelines) si din Rhone.³

II. Delegatia si activitatile in deplasare

In baza Convetiei incheiate, o delegatie formata din 4 persoane⁴ s-a deplasat in Franta, in perioada 13-20 ianuarie 2003, pentru a documenta situatia campusurilor locuite de persoane apartinand minoritii romilor din Romania.

Vizita delegatiei a cuprins o serie de intalniri cu persoanele din campusuri, asociatiile romilor din Franta, organizatii non-guvernamentale de aparare a drepturilor omului, reprezentanti ai Oficiului pentru Migratii Internationale, Ministerul pentru Afaceri Sociale, Ministerul de interne, Prefecturi, Primarii, Ambasada Romaniei in Franta si reprezentantul Punctului de Contact pentru Romi si Sinti din cadrul OSCE/ODIHR.

De asemenea, vizita a cuprins organizarea unei dezbateri cu asociatiile romilor si ai organizatiilor non-guvernamentale din Franta si o Conferinta de presa la sediul organizatiei Medicine du Mond in 20 ianuarie 2003, in cadrul careia a fost prezentata Declaratia de la Paris a delegatiei asociatiilor de romi din Romania.

¹ Citat din Conventia incheiata intre Romani CRISS si OMI, intrata in vigoare in 13 ianuarie 2003

² Citat din Conventia CRISS – OMI, Articolul 2 - Rolul Romani CRISS

³ Citat din Conventia CRISS- OMI, Articolul 4 - Domeniu de aplicare

⁴ Costel Bercus, Director Executiv Romani CRISS, Vasile Ionescu, Presedinte Aven Amentza, Dezideriu Gergley-Avocat, Coordonator Departamentul Drepturile Omului-Romani CRISS, Daniel Radulescu, asistent social Departamentul Sanitar-Romani CRISS.

III. Campusurile din Ille de France si numarul de persoane estimat de OMI

Potrivit datelor prevazute de OMI, incluse ca anexa in Conventia incheiata cu Romani CRISS, numarul persoanelor de etnie roma provenind din Romania si care locuiesc in campusuri in regiunea Ille de France este in jur de 2110:

Nr.	Nume Campus	Numar persoane
1.	Vaulx en Velin	100
2.	Alte campusuri din Rhone	200
3.	Lieusaint	150
4.	Boissise le roi (Melun)	25
5.	Acheres	140
6.	Viry Chatillon	20
7.	Grigny	70
8.	Palaiseau	100
9.	Athis mons	60
10.	Gennevilliers	40
11.	Ile Saint Denis	100
12.	Montreuil	130
13.	Creteil Parking station Total	108
14.	Vitry rue Henaff	112
15.	Alte campusuri in Val de Marne	605
16.	Argenteuil	105
	Total persoane	2110

Alte Estimari

Potrivit unor estimari realizate de cercetatori din Franta, numarul cetatenilor romani aflati pe teritoriul Frantei s-ar ridica la aproximativ 15.000 de persoane dintre care 11.000 s-ar afla in situatie de legalitate iar un numar de 4000 in diferite situatii de ilegalitate.⁵

⁵ Citat Dana Diminescu, cercetator in Paris, declaratie avuta in cadrul intalnirilor realizate de catre delegatia asociatilor de romi din Romania in vizita din 13-20 ianuarie 2003.

IV. Intalniri prealabile ale delegatiei romane in Paris - 13 ianuarie 2002

IV.1. Intalnirea delegatiei romane cu OMI (Oficiul pentru Migratii Internationale)

Locul: Paris

Participanti: Delegatia romana,
Reprezentanti OMI,
Reprezentanti asociatii romi din Franta

In cadrul intalnirii, reprezentantii OMI au prezentat scopul urmarit in perioada vizitei delegatiei romane, in baza conventiei prestabilite cu Romani CRISS:

- ◆ In cadrul vizitelor campus-urilor in care se afla romii, reprezentantii CRISS si OMI vor informa romii de existenta unui program referitor la un proces de repatriere umanitara si voluntara
- ◆ Acest program presupune 2 etape distincte privind intoarcerea voluntara din Franta si reinsertia sociala a persoanelor repatriate in Romania
- ◆ Prima etapa privind intoarcerea voluntara include sprijinul OMI pentru acordarea unei sume in valoare de 153 de EURO/persoana adulta si 46 de EURO/minor, suportarea costurilor biletului de avion pentru fiecare persoana si posibilitatea de a avea 40 kg in plus fata de limita adimsa pentru bagaje in avion.
- ◆ Cea de a doua etapa privind reinsertia sociala a persoanelor repatriate voluntar implica sprijinul delegatiei OMI din Romania. Persoanele repatriate vor contacta delegatia OMI-Bucuresti. In aceasta baza exista mai multe posibilitati: se poate intocmi un dosar pentru acordarea unui ajutor social pe o perioada determinata de timp, se acopera cheltuielile pentru un curs de perfectionare profesionala, si se acorda o finantare in valoare de 3600 de EURO in baza unui proiect.
- ◆ Finantarea se poate acorda unei familii care depune la OMI un proiect de dezvoltare economica, in general privind realizarea unei mici afaceri.
- ◆ Oficiul pentru Migratii Internationale a sustinut si promovat ideea de a se face o distinctie clara intre persoanele repatriate voluntar si cele expulzate de pe teritoriul Frantei. Diferenta ar consta in faptul ca acele persoane care se reintorc voluntar in cadrul procesului nu suporta consecintele legale potrivit legislatiei romane, pe teritoriul Romaniei, respectiv procedurile care sunt declansate pe aeroportul Otopeni sau Baneasa din Bucuresti.
- ◆ In acest sens, reprezentantii OMI au informat participantii la intalnire ca Ambasada Frantei s-a adresat Ministerului de Interne de la Bucuresti. Potrivit reprezentantilor OMI, in procesele de repatriere voluntara anterior realizate, dupa interventia lor, persoanele reapiate voluntar nu au fost sanctionate cu aplicarea unei interdictii pe pasaport.

IV.2. Intalnirea delegatiei romane cu ONG-urile romilor din Franta

Locul: Paris

Participanti: Delegatia romana

Reprezentanti ONG din Franta

In cadrul intalnirii, organizatiile romilor din Paris au pus in discutie anumite aspecte care au fost pe larg dezbatute:

- Existenta unor garantii privind implementarea programului de repatriere voluntara, in special in etapa privind reinsertia sociala in Romania. In ceea ce priveste intoarcerea romilor in Romania trebuie avute in vedere si aspectele sociale si economice. "Acasa acestia nu mai au nimic". In general romii din Franta intervievati de organizatiile de romi spun ca acasa nu au nimic si prefera sa sufere aici (n.n. Franta) decat acasa (in Romania).
- Unele organizatii de romi din Franta nu sunt de acord cu repatrierea romilor si considera ca este necesara monitorizarea intregului proces de repatriere atat in Franta cat si ulterior in Romania.
- De asemenea trebuie facuta o distinctie clara intre situatiile romilor privind statutul legal potrivit legislatiei franceze cat si romane.
- Discutiile privind romii ar trebui orientate inspre rezolvarea situatiei legale si a sederii lor in Franta, avand in vedere ca unii romi sunt stabiliti pe teritoriul Frantei de la 5 pana la 10 ani.
- Politica Ministrului de Interne, Szarcozy este aceea de a oferi cetatenilor francezi o stare de siguranta interna, pe fondul discutiilor in Parlamentul francez a unui proiect de lege privind securitatea interna. In acest sens strategia lui vizeaza grupurile vulnerabile iar romii sunt evident un grup vulnerabil. Actiunea asupra lor va crea un impact asupra publicului avand in vedere vizibilitatea romilor.
- Discursul politic privind romii, in Franta, este unul "demagogic", inclusiv situatia romilor nomazi de origine franceza inrautatindu-se.
- Organizatiile romilor trebuie sa se implice activ in monitorizarea proceselor de repatriere voluntara cat si a expulzarilor, urmate de o monitorizare ulterioara a acestora in Romania.
- Din punctul de vedere CRISS, se pune problema identificarii situatiei persoanelor repatriate sau expulzate mai ales in Romania. Exista in acest sens, cazul romilor returnati din Elvetia care au fost returnati dar in privinta carora conditiile sociale si de reintegrare sunt nule.
- Este nevoie de o colaborare la nivel guvernamental intre cele doua state, Romania si Franta, dar e nevoie si de o colaborare la nivel local.
- Trebuie sa fie puse in discutie garantiile existente privind reinsertia sociala a celor reintorsi in Romania si masurile adoptate in acest sens.
- Declaratiile de la Vasovia si Sibiu ar trebui puse in practica si in acest sens trebuie sa fie implicate autoritatile statelor la nivel central si local.

V. Vizitele de documentare si informare in campusurile prevazute de OMI

Delegatia asociatiilor de romi din Romania s-a impartit in doua grupuri formate din cate 2 reprezentanti romi si 2 reprezentanti ai OMI care s-au deplasat in campus-uri locuite de romi din Romania. Ambele grupuri au fost insotite de un reprezentant al Ministerului de Interne, deplasările fiind realizate cu sprijinul Politiei franceze. Programul vizitelor s-a desfasurat incepand cu orele 5.30 dimineata. In general, inainte de vizitarea fiecarui campus, grupurile s-au intalnit cu reprezentantii Prefecturii sau ai Primariei in raza de competenta a campusurilor corespunzatoare locului ce urma a fi vizitat.

1. Ille Saint Denis

Locul: Paris

Campus: Ile Saint Denis

Delegatia: D. Gergely, 2 reprezentanti OMI,

Intalniri: Reprezentanti ai Prefecturii, Primariei

Discutii in campus cu: aproximativ 25 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale: intalnire la sediul Prefecturii Saint Denis

Potrivit declaratiilor autoritatilor locale, grupul romilor din Ille Saint Denis au refuzat orice contact cu autoritatile, inclusiv servicii sanitare. O parte dintre romi sunt membrii ai unor familii iar restul sunt separat, in afara familiilor respective. Se pare ca sunt aproximativ 80 de persoane in total, iar autoritatile locale planifica expulzarea lor in perioada imediat urmatoare. Locuiesc intr-o fabrica parasita si s-au instalat din luna iunie 2002, dupa ce fusesera expulzati anterior dintr-un alt oras. In iulie 2002 s-au inregistrat 2 incidente de agresiune, iar vecinii au cerut ca romii sa plece. De altfel, relatiile cu vecinii nu au fost prea bune.

Problema este ca romii din incinta fabricii au facut improvizatii pentru incalzire si lumina, ceea ce este o problema din punctul de vedere al autoritatilor. Evacuarea lor se doreste si din motive de securitate.

Se pare ca romii de aici nu cersesc, nu sunt invalizi, se ocupa cu munca la zi sau sterg parbrize. Nu au nici o persoana de contact in relatie cu autoritatile. Singurele contacte au fost stabilite cu Medicine du Monde si Crucea Rosie. In luna iulie a anului trecut, reprezentanti ai Ambasadei Romaniei au vizitat locul.

Constatarile din teren

Circa 40 de persoane au fost vizitate intr-o fosta fabrica din Ille Saint Denis intra care o parte sunt familii sau persoane provenind din Braila, Bacau, Bucuresti, Slobozia si Iasi. Cel puțin 4 familii locuiesc in spatii improvizate avand sistem de iluminat si incalzire realizat de ei insisi. Ceilalti traiesc in corturi amenajate in interiorul cladirii. Varsta membrilor familiilor sunt cuprinse intre 20 si 50 de ani. Intre membrii familiilor ce locuiesc aici exista cel puțin 2 cazuri de tuberculoza, o persoana fiind internata in spital.

- Familiile de aici se afla in Franta de aproximativ 5 ani si au fost expulzate dintr-o alta localitate
- Majoritatea persoanele detin pasapoarte si nu au avut probleme cu Politia.
- Sustin ca sunt in evidentele Primariei, iar o parte dintre ei detin "Carte du Sejour" dar eliberate de alte primarii. Acestea trebuie renoite. Sustin ca Primaria le-a trimis lemne.
- Persoanele intervievate cunosc conditiile repatrierii voluntare dar acest proces nu prezinta suficiente garantii pentru ei, in special in Romania. Solutia repatrierii voluntare nu este avantajoasa si prefera sa ramana in Franta, deoarece statul roman nu ofera nici un fel de garantii sociale, economice si practice impotriva discriminarii. Spun ca in Romania nu mai au nimic deoarece au vandut totul atunci cand au plecat.
- Prefera sa traiasca cu minimul pe care il pot obtine in Franta. Ceea ce obtin intr-o zi in Franta, in Romania obtin, in cele mai bune cazuri, intr-o luna. O persoana poate castiga in jur de 30-40 de EURO pe zi.
- Spun ca nu cersesc, incarca sa gaseasca de muncit la zi sau sterg parbrize ori muncesc la negru.
- Doresc sa fie in legalitate si sa lucreze legal in Franta decat sa se intoarca in Romania.
- Crucea Rosie si Medicine du Monde au vizitat locul in care se afla si au ajutat familiile iar primaria a dat ajutoare romilor. Am putut constata acest lucru personal. Familiile declara ca asociatile sanitare le-au promis sa le gaseasca un "foaier", un alt loc in care sa traiasca.
- Unii dintre romi vorbesc franceza foarte bine si ar putea fi persoane de contact: D-I S. vorbeste franceza si cunoaste situatia romilor din Franta si Romania
- Este posibil ca locul sa fie de tranzit. In momentul plecarii noastre o familie incarca intr-o masina bagajele probabil pentru a pleca de acolo

2. Acheres

Locul: Paris

Campus: Acheres

Delegatia: V. Ionescu, D. Gergely, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 40 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al Autoritatilor locale- intalnire la sediul Prefecturii

Primii romi au venit in anul 2001 si s-au instalat in rulote la Archeres iar in circa 9 luni, numarul rulotelor a crescut la 50. Numarul romilor este de aproximativ 200, Archeres devenind un loc de circuit deoarece se pare ca unii vin si altii pleaca. Zona in care locuiesc romii este marginala, in apropierea unei paduri protejate prin lege si a unei zone industriale. Prin mizeria pe care o fac, se creaza un impact asupra mediului ambiant si a padurii St. Germain. Au existat unele operatiuni de control privind rezidenta si situatia ilegala a persoanelor de aici si se pare ca o buna parte a acestora se afla cu viza turistica. (Autoritatile au indicat un procent de 90%, pentru cei care au documente legale). Au existat si actiuni de salubritate fiind colectate peste 40 de tone de gunoai, organizandu-se si doua deratizari. S-au dispus si masuri sociale, in special medicale pentru persoanele bolnave. Se pare ca in campusul din Archeres exista si actiuni anti-sociale precum proxenetism sau trafic de fiinte umane. (n.n. Politia afirma acelasi lucru dar nu au fost puse la dispozitia delegatiei date concrete in acest sens; exista doar suspiciunea privind savarsirea infractiunilor respective). In cele doua ierni, autoritatile au fost preocupate de a furniza caldura, iar 23 de persoane au fost spitalizate (trei cazuri, incluzand operatii de cancer mamar). Familiile celor intervievati declara ca majoritatea copiilor sunt scolarizati. Persoana de contact si lider in camp-usul din Archeres este dl. I.Lordache. Prefectura considera ca expulzarea este o masura necesara in special datorita situatiei ilegale si a conditiilor in care traiesc romii din Archeres.

Spre deosebire de punctul de vedere al Prefecturii, Primaria nu considera necesara expulzarea romilor din Archeres, iar prezenta asociatilor umanitare a fost confirmata inclusiv de delegatie.

Constatarile din teren - La prima vedere romii au fost foarte reticenti, membrii delegatiei fiind legitimati si cerandu-se explicatii suplimentare cu privire la identitatea si organizatiile pe care le reprezinta. Romii fusesera anuntati in prealabil de vizita delegatiei dar mesajul era diferit, in opinia lor, motivul fiind acela de a obliga romii sa plece acasa pentru ca in caz contrar va interveni Politia.

- Un sir de peste 40 de rulote sunt amplasate in Archeres. In aceste rulote traiesc romii in numar de aproximativ 200. In timpul interviurilor s-au strans circa 40 de persoane pentru a discuta cu membrii delegatiei. Discutiile au fost filmate cu o camera video de catre romii din Archeres.
- Marea majoritate a romilor sunt din judetul Mehedinti, localitatea Garla Mare iar o alta parte provin din judetul Buzau. Se pare ca aceste persoane fac parte din aceasi localitate, fiind un grup compact.
- Persoanele intervievate cunosc foarte bine conditiile repatrierii dar acest proces nu prezinta garantii suficiente pentru ei. In special in Romania considera ca nu pot avea un nivel de trai decat sub minimul de subzistenta acceptat. In plus rasismul si discriminarea sunt pentru ei o problema atunci cand este vorba de accesul la servicii publice, angajare etc. Ceea ce realizeaza intr-o zi in Franta, nu pot realiza in Romania intr-o luna.
- Aceste persoane se afla in Franta de peste 2 ani. Persoanele intervievate declara ca detin pasapoarte romanesti. O buna parte dintre romi detin acte si unii au cereri privind acordarea de azil teritorial pe o perioada determinata cuprinsa intre 3 si 6 luni. Pe documentele prezentate s-a putut constata fixarea unor intalniri cu autoritatile locale cu date si ore fixe in lunile septembrie si octombrie 2003. O situatie speciala intalnita in cazul unei persoane care detinea acte de identitate, respectiv pasaport, carte de identitate si certificat de nastere dar din cauza unei erori la inregistrarea datei de nastere in pasaport nu i se pot acorda acte in Franta, respectiv azil teritorial. Eroarea priveste o cifra ce determina modificarea datei de nastere din 07 in 17.
- Se pare ca unele persoane s-au stabilit in Archeres venind din alte state precum Italia sau Spania, potrivit declaratiilor persoanelor intervievate.
- In comunitate, sunt familii cu copii in varsta de aproximativ 5-6 ani dar si mai mari, familiile declarand ca in mare parte copii sunt scolarizati.
- Potrivit declaratiilor romilor, sunt ajutati de Primaria locala si de biserica catolica; copii merg la scoala si vorbesc franceza foarte bine
- Unii dintre romi au depus cereri pentru acordarea de azil teritorial in schimb altii se afla in Franta cu vize turistice. Persoanele intervievate decalarau ca se afla in interiorul termenului de 90 de zile permis de lege, in schimb altii au depasit acest termen.
- Romii declara ca muncesc la negru, unii cersesc la magazine sau fura; in campus au putut fi vazute masini care se pare ca erau proprietatea romilor.
- Majoritatea doresc sa isi legalizeze situatia in Franta si sa munceasca legal si nu agreeaza ideea repatrierii voluntare; Romii din Archeres tin legatura cu autoritatile locale prin liderul lor I.lordache.
- Politia sustine ca exista suspiciunea ca se practica proxenetismul si prostitutia. Cel putin cateva fete prezinta indiciile practicarii unor astfel de activitati. Nu au fost prezentate probe concrete in acest sens de catre autoritati.

3. Argenteuil

Locul: Paris

Campus: Argenteuil

Delegatia: V. Ionescu, D. Gergely, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 30 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al Autotitailor locale- intalnire la sediul Prefecturii

Aproximativ 100 de persoane traiesc in rulote si spatii improvizate. In aceste spatii sistemele de iluminat si caldura sunt improvizate. Problema acestor persoane este ca traiesc in imediata apropiere a Senei, ceea ce din punct de vedere legal reprezinta o zona inundabila. In plus sunt instalati intr-o zona care este proprietatea primariei. Astfel, din punct de vedere legal, aceste persoane ocupa respectivul spatiu in mod abuziv. Evacuarea este necesara atat din considerente de siguranta cat si datorita ocuparii abuzive a spatiului.

Constatarile din teren – Romii au locuintele improvizate si rulotele se afla in apropierea Senei. Lumina si incalzirea se face la fel, improvizat. Aici sunt aproximativ 60 de persoane intre care si copii. Majoritatea persoanelor provin din zona Bucuresti.

- Romii cunosc in general conditiile repatrierii voluntare, respectiv acordarea unei sume de bani pentru adult si minor, suportarea costurilor de transport-bilet de avion si posibilitatea unui bagaj cu o greutate de 40 de kg peste limita admisibila. S-au prezentat aspectele legate de repatrierea voluntara si conditiile de acordare a sprijinului financiar insa din perspectiva persoanelor intervievate nu se prezinta garantii in Romania, cel putin din punct de vedere social si economic.
- Romii sunt partial interesati de repatrierea voluntara dar o parte considera ca prefera sa ramana in Franta pentru ca in Romania nu au nimic iar discriminarea la care sunt supusi si lipsa suportului din partea statului nu prezinta garantii pentru a se intoarce.
- Unele persoane detin masini, o persoana fiind recent amendata in apropierea campusului cu 90 de EURO. Sustine ca fost chemat la Politie dar problema este ca nu vorbeste limba franceza.
- Romii decara ca traiesc in zona de 4 ani si ca majoritatea nu ar dori sa se intorca in Romania
- Ar dori sa stabileasca un contact cu autoritatile si sa aiba o persoana de contact pentru autoritati si eventual cu oganziatiile romilor din Franta.

4. Melun (Seine et Marne)

Locul: Paris

Campus: Melun

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 35 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al Autotitatilor locale- intalnire la sediul Prefecturii

Aproximativ 100 de persoane provenind din 20 de familii se afla de 10 ani in Franta iar Prefectura a initiat un proiect experimental pentru integrarea acestora in societatea franceza. Autoritatile au acordat respectivelor persoane o "viza" pentru a ramane in Franta iar primaria s-a ocupat de insertia profesionala si sociala a membrilor acestor familii. Exista o Conventie intre Prefectura si Primarie prin care, cea din urma, trebuie sa amenajeze terenul pentru locuire acestor familii. Costul amenajarilor a fost esitimat la 1 milion EURO incluzand terenul si locuintele. Obiectivele acestui proiect urmeaza a fi indeplinite pe o perioada de 3 ani si cuprind domeniul sanitar, social si profesional. Reprezentantii Prefecturii Melun au conceput proiectul de asa maniera incat sa includa romii din zona respectiva, iar motivatia romilor de a se integra in societatea franceza a constituit un element esential al criteriilor proiectului. Astfel, in urma selectiei realizate au fost selectate 20 de familii de romi care au primit dreptul la munca si sedere in Franta. In prezent proiectul insa este blocat pentru ca terenul ce urma a fi amenajat de catre Primarie a fost ocupat de alte familii de romi care sunt in Franta doar de cateva luni, pentru care Prefectuara nu poate acorda vize de sedere avand in vedere si problemele pe care acestia le-au cauzat in raport cu Politia. Cu privire la aceste familii, s-au pus in miscare procedurile de expulzare de pe locul respectiv, pentru continuarea procesului de amenajare dupa luna martie 2003. Din cele 60 de familii, 40 sunt in procesul de expulzare din Franta deoarece s-au epuizat toate caile legale de sedere. Decizia de expulzare a fost luata in 24 octombrie 2002 acesta fiind finala. Vor ramane doar 20 de familii iar 40 vor fi repatriate fie voluntar fie expulzate forat.

Constatarile din teren – Romii traiesc in rulote care se afla intr-o zona industriala la marginea orasului. Sistemele de iluminat si incalzire sunt improvizate. Aici sunt peste 40 de familii iar majoritatea persoanelor provin din zona Arad si Timisoara.

- Persoanele intervievate nu accepta ideea repatrierii voluntare. Prefera sa ramana in Franta pentru ca in Romania nu mai au nimic iar discriminarea la care sunt supusi si lipsa suportului social si economic din partea statului nu prezinta garantii pentru a se intoarce. Considera ca situatia lor va fi regularizata de catre Prefectura alaturi de celelalte persoane (familiile incluse in proiectul autoritatilor locale).
- Unele persoane detin masini, si ca principala ocupatie este cersatoria si furtul din magazine sau pe autostrada. Declara ca venitul realizat in Franta intr-o zi este egal cu venitul realizat in 2 saptamani in Romania.
- Dintre persoanele intervievate unele au venit in Franta cu viza de turist si nu au depasit termenul de 3 luni. Altii au venit cu acelasi tip de viza insa au depasit termenul de 90 de zile cu 1 luna.

5. Creteil

Locul: Paris

Campus: Creteil

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 25 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al Autotitatarilor locale- intalnire la sediul Prefecturii

Autoritatile locale au informat delegatia romana ca in acest campus traiesc aproximativ 100 de romi. Din discutiile avute cu reprezentantul Prefecturii Val De Marne a rezultat faptul ca romii din acest campus stau ilegal pe teritoriul francez si ca urmeaza a fi expulzati. Contactele cu aceasta comunitate sunt mentinute prin intermediul organizatiei Crucea Rosie.

Constatarile din teren

Persoanele care locuiesc in campusul din Creteil se afla in rulote aflate sub un pod situat in apropierea autostrazii. In aceasta zona locuiesc aproximativ 100 de persoane majoritatea provenind din zona Timisoara.

- O parte a persoanelor intervievate cunoateau conditiile repatrierii voluntare si s-au aratat interesati de aceasta propunere. O alta parte declara ca detin carti de sejur (Carte de Sejour) si lucreaza la negru. Majoritatea celor care traiesc in acest campus se afla pe teritoriul francez de circa 10 ani si nu accepta ideea de repatriere. Acestia sunt in general ajutati de care Crucea Rosie din Franta.
- Principala ocupatie a romilor din acest campus este munca la negru precum si comercializarea ziarelor insa nu s-a mentionat nimic despre cersatorie.
- Din perspectiva persoanelor intervievate, viata in Romania nu le ofera nici un spijin si totodata au mentionat aspecte legate de coruptia din sistemul administrativ si sanitar in Romania, precum si de lipsa accesului la servicii publice. O parte din aceste persoane au declarat ca nu mai detin bunuri in Romania intr-cat au vandut tot pentru a veni in Franta.
- O parte din persoanele intervievate doresc sa se intoarca acasa exprimandu-si interesul de a beneficia de acest program de repatriere voluntara.

6. Vitry sur Seine

Locul: Paris

Campus: Vitry sur Seine

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 20 de persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al Autotitatorilor locale- intalnire la sediul Prefecturii

Potrivit autoritatilor locale aproximativ 60 de persoane locuiesc ilegal in campusul din Vitry sur Seine, ceea ce atrage dupa sine si solutia expulzarii.

Constatarile din teren – Delegatia romana insotita de catre reprezentatii OMI si Crucea Rosie au constatat ca persoanele care locuiau in acest campus nu erau romi din Romania si nici macar apartinand minoritatii romilor. Acestia erau cetateni moloveni din Republica Moldova.

- Persoanele intervievate au fost informate despre posibilitatea repatrierii voluntare si despre decizia Prefecturii Val De Marne de a expulza fortat persoanele care traiesc in acest campus.
- O parte dintre persoanele intervievate nu cunoateau decizia prefecturii si s-au aratat interesati de propunerea de repatriere voluntara. Din relatarile celor din campus rezulta ca majoritatea persoanelor care traiesc aici muncesc la negru; in ceea ce priveste sederea acestora, o parte dintre persoane au vize iar restul stau ilegal. La fel ca si in celalalte cazuri ei sunt ajutati de catre Crucea Rosie

7. Rue Manovkian

Locul: Paris

Campus: Rue Manovkian

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 16 persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Delegatia romana insotita de catre reprezentatii OMI si Crucea Rosie au constatat ca asmenanator campusului vizitat anterior, persoanele care locuiau in acest campus nu erau romi din Romania si nici macar apartinand minoritatii romilor. Acestia erau cetateni moloveni din Republica Moldova.

8. Choissy le Roi

Locul:	Paris
Campus:	Choisy le Roi
Delegatia:	C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,
Intlaniri:	Reprezentanti ai organizatiei Crucea Rosie

Reprezentantul Crucii Rosii a insotit delegatia romana pentru a prezenta locul din care au fost expulzati aproximativ 700 de romi

9. Thiais Hotel Seria

Locul:	Paris
Campus:	Thiais Hotel Seria
Delegatia:	C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,
Intlaniri:	Reprezentanti ai Prefecturii
Discutii in campus cu:	aproximativ 20 persoane (barbati, femei, copii)

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale

Potrivit reprezentanilor Prefecturii, persoanele care locuiesc in Hotel Seria au fost transferate din campusul Choisy le Roi, deoarece a fost demolat. Asemnator cazurilor prezentate anterior, din perspectiva dreptului de sedere pe teritoriul francez, aceste persoane se afla in ilegalitate. Decizia Prefecturii este aceea de a expulza aceste persoane insa nu s-a precizat data exacta a expulzarii. Aceste persoane sunt regulat vizitate de catre reprezentanti ai organizatiei Crucea Rosie.

Constatrile din teren

In Hotelul Seria sunt cazate aproximativ 20 de persoane care provin din diferite zone ale Romaniei, respectiv Craiova, Timisoara, Bucuresti, Arges. Ocupatiile acestor persoane, potrivit declaratiilor acestora, sunt cersetoria, munca la negru sau vanzarea ziarelor.

O parte din persoanele intervievate au luat in calcul si posibilitatea de repatriere voluntara in cadrul programului OMI, aratandu-se interesati de acest proces, in schimb lipsa unor garantii social-economice din partea autoritatilor romane ii determina sa fie neincredatori. "Aici daca stau cu mana intinsa castig pe zi cel putin 5 Euro din care poti sa traiesti. In Romania nu castig nici macar 1 Euro pentru ca nu am unde sa muncesc. Chiar daca cersesc si in Romania, populatia este saraca si nu are de unde sa ne dea", a relatat o persoana in varsta de 50 de ani din Timisoara.

Romii cazati in Hotel nu au acte legale iar viza de sedere pe teritoriul francez este expirata.

10. Faye Aftam Vitry sur Seine

Locul: Paris
Campus: Faye Aftam Vitry sur Seine
Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, 2 reprezentanti OMI,
Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii
Discutii in campus cu: aproximativ 20 persoane (barbati, femei, copii)
Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

In acest campus locuiesc aproximativ 44 de familii

11. Palaiseau I

12. Palaiseau II

Locul: Paris
Campus: Palaiseau
Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, V. Ionescu, D. Gergely si reprezentantii OMI
Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii
Discutii in campus cu: aproximativ 30 persoane
Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale

Ambele grupuri reunite s-au intalnit cu Prefectul din Palaiseau, principalul subiect de discutie fiind conditiile sociale in care locuiesc romii in zona respectiva. Din relatarile Prefectului a rezultat faptul ca romii vor fi expulzati avand in vedere faptul ca a fost ocupat abuziv un teren iar decizia luata este irevocabila. In ceea ce priveste aceste persoane, procedura de expulzare fiind in curs de desfasurare. Desi persoanele care traiesc in campusul din Palaiseau au fost vizitate de catre Prefect si autoritatile locale, in vederea convingerii de a parasii terenul pe care s-au instalat, deoarece sunt in parte proprietatea Primariei iar restul sunt in proprietate privata, actiunea nu a avut succes. Autoritatile au identificat trei amplasamente: unul aflat intr-o zona industriala (ITTA), cu aproximativ 80 - 100 de persoane, Jivizi (150 persoane) si Saint Michel (60 - 85 persoane). In opinia autoritatilor, o parte dintre cei veniti in campusuri provin din Choissie le Roi.

Constatarile din teren

Delegatia asociatilor de romi din Romania impreuna cu Prefectul din Palaiseau au vizitat campusurile in discutie dar s-a constatat doua dintre cele trei campusuri sunt locuite de cetateni romani de nationalitate romana si nu romi. Aceasta constatare s-a facut in baza autoindentificarii respectivelor persoane.

Persoanele intervievate provin din Romania, in special din Judetul Maramures si Satu Mare iar principala ocupatie o constituie munca la negru. Majoritatea persoanelor de aici sub aspect legal intra pe teritoriul francez cu viza de turist, se incadreza in perioada de sedere de 90 de zile dupa care se intorc in Romania. Dupa o anumita perioada se reintorc, incadrandu-se intr-o miscare pendulara Romania - Franta, in termenul stipulat de Conventia Schengen sau legea romana.

Unele persoane intervievate au declarat ca detin drept legal de munca in Franta. In ceea ce priveste repatrierea voluntara, au respins aceasta alternativa. Romanii din acest campus au refuzat aceasta optiune deoarece au considerat ca programul nu ii va ajuta. "Ce sa facem in Romania? Nu avem nici o garantie ca situatia noastra se va imbunatati. Voi veniti din Romania. Nu stiti ce se intampla acolo? Este saracie! Cu 3600 Euro nu faci nici o afacere in Romania care sa fie buna" -a relatat o persoana cu drept de munca in Franta.

Conditile de locuit in acest campus sunt inacceptabile si deplorabile. Nu exista un punct de colectare a rezidurilor, nu exista apa iar curentul electric este racordat ilegal.

13. Athismons

Locul: Paris

Campus: Athismons

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, reprezentantii OMI

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 30 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale

Autoritatile locale au decis ca persoanele care locuiesc ilegal in acest campus sa fie expulzate deoarece conditiile in care traiesc sunt deplorabile si inacceptabile. Potrivit estimarilor reprezentantilor autoritatilor locale rezulta faptul ca aici traiesc aproximativ 100 de romi. Cladirea in care locuiesc urmeza a fi demolata cat mai curand.

Constatările din teren

Însoțiti de reprezentanții Prefecturii, delegația română s-a deplasat în campus alături de un echipaj al Poliției. În fața unora dintre rulote, reprezentanții Poliției au intenționat să recurgă la armamentul din dotare dar la solicitarea delegației au renunțat imediat.

Asemănător campusului vizitat anterior, în Palaiseau persoanele din Athismons sunt cetățeni români de naționalitate română. Aici locuiesc peste 150 de persoane care se află în situații juridice diferite. O parte sunt veniți de câteva luni, unii încadrându-se în termenul de 90 de zile iar alții depășind acest termen.

Condițiile în care locuiesc aceste persoane sunt insalubre și deplorabile. Rulotele în care locuiesc sunt amplasate într-o hală industrială care se află într-o stare avansată de degradare; nu este curent electric și sunt înconjurați de reziduri menajere. Din discuțiile purtate a rezultat că unele persoane sunt bolnave (Virusul C).

O parte din persoanele prezente s-au arătat interesate programul de repatriere voluntară derulat de OMI. Din discuțiile purtate s-a putut constata că majoritatea persoanelor care trăiesc în Athismons muncesc la negru în schimb o parte dintre ei dețin autovehicule. (De ex: Trei tineri care locuiesc în acest campus, la plecarea delegației s-au urcat la bordul unei mașini marca BMW).

14. Rue Jean Danaux

Locul: Paris

Campus: Rue Jean Danaux

Delegația: C. Bercus, D. Radulescu, reprezentanții OMI

Delegația a constatat că persoanele care locuiesc în acest campus provin din Republica Moldova și Transnistria și nu aparțin minorității romilor. Mai mult, aceste persoane nu sunt din România. Deși delegația română a dorit să informeze persoanele din acest campus, la recomandarea reprezentantului OMI, programul nu a fost prezentat deoarece acesta vizează doar acele persoane care vin din România.

15. Hipodromul din Lyon

Locul: Lyon

Campus: Hipodromul din Lyon

Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, reprezentantii OMI

Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii

Discutii in campus cu: aproximativ 30 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Autoritatile locale din Lyon au emis un ordin de evacuare a persoanelor care locuiesc ilegal pe terenurile din Lyon iar amplasamentele ridicate urmeaza a fi demolate. Romii care locuiesc in aceste campusuri au primit din partea autoritatilor un avertisment de a parasii locurile ocupate ilegal pana la data de 5 februarie 2003. Incepand cu 6 februarie 2003 va demara actiunea de demolare a respectivelor amplasamente.

In primul campus vizitat langa Hipodromul din Lyon traiesc peste 100 de persoane de etnie roma. Majoritatea sunt in Franta de mai multi ani, iar o parte dintre ei au acte legale in timp ce altii sunt in, sau au depasit termenul de 90 de zile prevazut in Conventia Schengen si legea romana. Majoritatea acestor persoane provin din zona Arad si sunt in Franta insotiti de familii. O parte din romii care traiesc in acest campus au acte legale pana la sarsitul verii, declarand ca detin Carti de sejur. Unii decalra ca se afla pe teritoriul Frantei de aproximativ 7 ani iar copii sunt scolarizati.

In ceea ce priveste programul de repatriere voluntara, persoanele au fost relativ retinute, sustinandu-se argumentul ca fiecare decide in functie de situatia in care se afla si in cunostinta de cauza. Cei intervievati au afirmat insa ca nu au incredere in acest program si mai ales in autoritatile romane. Marea majoritate muncesc pe piata la negru sau vand ziare iar unii cersesc.

In ceea ce priveste decizia Prefecturii, romii cunosteau decizia autoritatilor locale insa acestia declara ca sunt reprezentati de o echipa de avocati care vor intenta o actiune civila impotriva deciziei Prefecturii de a demola locurile respective.

16. Hipodromul din Lyon 2

Locul: Lyon
Campus: Hipodromul din Lyon
Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, reprezentantii OMI
Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii
Discutii in campus cu: aproximativ 10 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Al doilea campus de langa Hipodromul din Lyon adaposteste 10 persoane de etnie roma. Aceste persoane se afla pe teritoriul francez cu viza turistica dar au depasit termenul de 90 de zile. Aceste persoane locuiesc in rulote care nu au incalzire si nu sunt racordate la un sistem de electricitate si nu au apa curenta. In general se ocupa cu munca la negru in satele din apropiere si de provenienta sunt din zona Arad. De remarcat este faptul ca in acest campus nu locuiesc minori.

Persoanele intervievate cunosc situatia in care se afla, inclusiv decizia Prefecturii de a demola respectivul loc. De asemenea cunosc programele de repatriere voluntara. Persoanele respective nu s-au aratat incantate de programul OMI insa au afirmat: "ne mai gandim la aceasta propunere si daca o sa consideram ca nu mai avem nici o posibilitate ne intoarcem acasa".

17. Lyon

Locul: Lyon
Campus: Lyon
Delegatia: C. Bercus, D. Radulescu, reprezentantii OMI
Intlaniri: Reprezentanti ai Prefecturii
Discutii in campus cu: aproximativ 34 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

In cel de al treilea campus vizitat locuiesc aproximativ 120 de persoane de etnie roma din Romania. Acestea provin din zona Deva insa persoanele care au participat la discutii au declarat ca provin din zone precum Resita, Hunedoara, Petrosani. Aceste persoane locuiesc in rulote iar principala ocupatie este munca la negru, vanzarea ziarelor, cersetoria sau furturi din magazine, potrivit decalratiilor persoanelor intervievate.

In ceea ce priveste programul de repatriere voluntara liderul grupului participant la discutii nu a fost de acord cu acest program invocand neincrederea in autoritatile romane. Romii au mentionat programul din Germania din 1992 prin care guvernul german a demarat un program de repatriere voluntara insa fara succes.

In ceea ce priveste situatia lor pe teritoriul francez, o parte din romii care traiesc in acest campus au acte legale pana la sarsitul verii, detinand carti de sejur iar o parte se afla in Franta de circa 8-10 ani iar copiii sunt scolarizati. Si aceste persoane au angajat avocati pentru a le reprezenta interesele in fata de actiunile autoritatilor publice locale.

18. Ille Saint Denis

Locul: Paris

Campus: Ille Saint Denis

Delegatia: D. Gergely, D. Radulescu, reprezentant OMI, Nicolae Gheorghe
OSCE/ODIHR, Punctul de Contact pentru Romi si Sinti

Discutii in campus cu: aproximativ 15 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Alaturi de echipa delegatiei asociatilor de romi din Romania, s-a alaturat domnul Nicolae Gheorghe, consilier pe problema Romilor si Sinti in cadrul OSCE/ODIHR-Punctul de Contact pentru Romi si Sinti cu sediul la Varsovia, in calitate de observator al acestei misiuni de documentare si informare.

Discutiile au fost axate pe situatia persoanelor in campus si posibilitata repatrierii voluntare dar aceasta idee nu a fost imbratisata. Fata de vizita anterioara, s-a decis ca un reprezentant al comunitatii sa ia legatura cu Prefectura in vederea stabilirii unui prim contact. S-a stabilit ca in 20 ianuarie 2003 la orele 10 sa aiba loc o intalnire intre Sub-Prefect si un reprezentant din comunitate.

La sfarsitul intalnirii o persoana a dorit sa intre imediat in programul de repatriere voluntara pentru a ajunge acasa in maximum o saptamana.

19. Archeres

Locul: Paris

Campus: Archeres

Delegatia: D. Gergely, D. Radulescu, reprezentant OMI, Nicolae Gheorghe
OSCE/ODIHR, Punctul de Contact pentru Romi si Sinti

Discutii in campus cu: aproximativ 35 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Deși delegatia se afla la a doua vizita, romii au fost reticenti, membrii delegatiei fiind legitimați și cerându-se explicații suplimentare cu privire la identitatea și organizațiile pe care le reprezintă. În acest sens au precizat că nu recunosc decât pe reprezentanții Partidei Romilor, președintele Nicolae Paun și Madalin Voicu. Romii fuseseră fals anunțați și avertizați de organizațiile umanitare și reprezentanții bisericii că acțiunea delegatiei este de rea-credință intenționând aducerea forțată a romilor în România.

Persoanele intervievate au accentuat faptul că nu sunt interesați de condițiile repatrierii voluntare și au menționat expres că nu doresc ca delegatia română să se mă întoarcă acolo. În special în România consideră că nu pot avea un nivel de trai decât sub minimul de subzistență acceptat. În plus rasismul și discriminarea sunt pentru ei o problemă atunci când este vorba de accesul la servicii publice, angajare etc. Ceea ce realizează într-o zi în Franța nu pot realiza în România într-o lună.

20. Palaiseau

Locul: Palaiseau

Campus: locuinta parasita in zona industriala, ocupata de romi

Delegatia: Vasile Ionescu, reprezentantii OMI

Intalniri: Reprezentanti ai Primariei

Discutii in campus cu: aproximativ 60 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale

Fiind anuntat de vizita, primarul trimisese, cu o zi inainte, o bena pentru ca rromii sa faca curatenie. Terneul fusese ocupat abizuv iar ordonanta de expulzare de pe acel domeniu privat era in curs, proprietarul urmand sa construiasca o cladire de birouri. Nu au solicitat niciodata, in schimb, ajutor.

Constatarile din teren

In cvasitotalitate cei aproximativ 60 de rromi sunt din localitatea Beius. Potrivit decalratiilor romilor, copiii nu merg la scoala, nu exista relatii cu autoritatile si nici cu locuitorii, avand in vedere situarea izolata a locului, la marginea unei zone industriale. Au fost identificati, in vara trecuta, de reprezentanti ai organizatiei Medecins du Monde. Grupul persoanelor din acest campus este format din familii, dar copiii acestora se pare ca au ramas in Romania. Programul OMI le era necunoscut, manifestandu-si interesul fata de procesul de repatriere voluntara si solicitand informatii suplimentare.

21. Villepainte

Locul: Villepainte

Campus: locuinta parasita ocupata de romi

Delegatia: Vasile Ionescu, Dana Diminescu, reprezentantii OMI

Intalniri: Reprezentanti ai Primariei

Discutii in campus cu: vecini, doamna Lakatos

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale

Autoritatile locale au identificat trei amplasamente. Aceasta s-a realizat si dupa numele locuitorilor, in schimb doar unul este locuit de romi, celelalte doua fiind locuite de cetateni romani de nationalitate romana. Unii sunt veniti inca din 1998, dar cea mai mare parte s-au instalat dupa 2001. In ceea ce ii priveste, acestia nu creeaza probleme, nici nu sunt vizibili in special datorita faptului ca muncesc la negru. Autoritatile nu detineau decat date generale: primul campus cu un numar aproximativ de 50 persoane; al doilea, aproximativ 90 de persoane; iar pentru al treilea, cel locuit de rromi, o casa particulara parasita, nu existau nici un fel de date. Nimeni nu era inscris la scoala, nimeni nu solicitase sprijinul autoritatilor locale.

Constatarile din teren

Locatarii casei parasite sunt familia Lakatos, de provenienta din zona Aradului (compusa din patru persoane - un sot bolnav, mama si 2 copii). Potrivit declaratiilor persoanelor intervievate, copiii nu merg la scoala, canta la metrou (cersesc), iar parintii recicleaza diverse materiale de la "dechetterie", pe care le trimit, periodic, in tara, transportul fiind asigurat de camionul romanilor din celelalte amplasamente. Vecinii se simt ultragiati de stilul de viata in care traieste aceasta familie, in special de problema curateniei. Intrebata de motivele plecarii din Romania, doamna Lakatos a invocat saracia, somajul si, in mod neasteptat, rasismul din Romania ("aici nimeni nu ma face tiganca, toata lumea iti raspunde cu bonjour, madame"). Daca ar fi expulzata s-ar sinucide, pentru ca, astfel, copiii sa poata ramane in Franta, "ca sa aiba un viitor".

22. Lille

Locul: Lille

Campus: Esplanada orasului

Delegatia: Vasile Ionescu, Dana Diminescu, reprezentantii OMI

Intalniri: reprezentanti ai Prefecturii si ai societatii civile

Discutii in campus cu: aproximativ 20 persoane

Teme de discutie: situatia legala, social-economica, repatrierea voluntara, expulzarea

Punctul de vedere al autoritatilor locale si asociatiilor umanitare

"Nu au venit spre noi, nici noi nu am mers spre ei" spune Prefectul, incercand sa atenueze presiunea negativa care a urmat dupa razia pe care Politia a facut-o cu doua zile inainte, in 14 ianuarie 2003, la marginea parcarii Esplanadei, unde - de aproape un an - s-au asezat cateva zeci de masini si caravane ale rromilor din zonele Timisoara si Arad (aprox.100 de persoane). Marea majoritate a celor identificati au documente legale (un numar de 12 persoane au solicitat azil teritorial) si sunt sprijiniti de asociatiile umanitare. In reuniunea de dupa amiaza, asociatiile umanitare au protestat fata de actiunea politiei, iar reprezentantii autoritatilor au facut deosebite eforturi pentru a-si reface popularitatea. Reprezentantul bisericii catolice considera ca reintoarcerea rromilor in tara nu este posibila, pana ce nu se studiaza cauzele si pana ce Romania nu prezinta garantiile de reintegrare in societate. Odata depasite aceste elemente, rromii pot deveni "actori ai dezvoltarii propriei tari".

Constatarile din teren

In urma raziei efectuate de autoritati in 14 ianuarie 2003, in parcare se mai aflau cateva masini si rulote, toti cei de aici avand documente legale. Esplanada din Lille pare sa fie doar un spatiu de tranzit spre alte campusuri. Persoanele de aici sunt ajutate de asociatiile umanitare iar ca ocupatie "vand ziarul". Persoanele intervievate declara ca se incadreaza in termenul de sedere de 3 luni, reintrand in tara periodic, incadrandu-se in aceasta miscare in mod constant.

VI. Intalniri oficiale, dezbateri publice in cadrul vizitei delegatiei asociatiilor de romi

VI.1. Intalnire cu reprezentantii Ministerului de Interne din Franta, Paris, 15 ianuarie 2003

Orasul:	Paris
Locul:	Minsterul de Interne
Delegatia:	C. Bercus, V. Ionescu, D. Gergely, D. Radulescu
Participanti	Ministerul de Interne al Frantei, Politia de Frontiera-Directia Centrala-Departamentul de Combatere a migratiei ilegale, Delegati ai OMI - Oficiul pentru Migratie Internationala Ambasada Romaniei reprezentanta prin atasatul ambasadei Comisar Sef de Politie si Consilierul de Comunicare

Teme de discutie: situatia legala a persoanelor aflate pe teritoriul Frantei, Directii de Actiune ale Ministerului de Interne, Repatrierea voluntara prin OMI, garantii din partea Guvernului Romaniei, expulzarea cetenilor romani

Scopul intalnirii: o prima evaluare a situatiei romilor din campusuri si reactia la varianta repatrierii voluntare.

In ceea ce priveste romii din capusuri, CRISS a constatat ca, in general, acestia cunosc varianta repatrierii voluntare si conditiile acesteia dar in mare masura sunt reticenti si considera ca nu prezinta suficiente garantii in Romania. In plus, majoritatea nu impartasesc varianta repatrierii voluntare deoarece in Romania nu mai detin nimic iar conditiile din Romania sunt inacceptabile din punct de vedere social si economic la care se adauga discriminarea si rasimul.

Ministerul de Interne, prin domnul Darcy a subliniat distinctia clara in ceea ce priveste situatia repatrierii voluntare care in nici un caz nu se inscrie in tratatele privind acordul de readmisie pentru ca in cazul de fata suntem in fata unui proces umanitar. Ceea ce se doreste din partea Ministerului de Interne francez este garantia din partea Guvernului Romaniei ca persoanele repatriate voluntar nu vor suporta consecintele sistemului "represiv" din Romania. (se refera la sanctiunile impuse prsoanelor care sunt expulzate.)

Ideea este ca in conditiile in care romii refuza sa se intoarca voluntar, iar CRISS a constatat aecst lucru in urma misiunii, se va trece la procesul de expulzare fortata.

Minsterul de Interne a cerut OMI (Oficiul pentru Migratie Internationala) sa realizeze o conventie cu Romani CRISS ce a fost aprobata de Ministerul Afacerilor Sociale din Franta. OMI este o institutie care se ocupa cu procesele de repatriere voluntara ca activitate curenta dar total diferita de procesul de expulzare.

In ceea ce priveste etapele care urmeaza in perioada urmatoare, acestea au fost gandite astfel:

- In perioada 13-20 ianuarie are loc faza de informare pentru repatrierea voluntara
- Dupa data de 20 ianuarie va avea loc faza de inscriere pentru repatriere
- Dupa care intr-o perioada de aproximativ o saptamana ar urma faza de repatriere propriu zisa, astfel incat la sfarsitul lui ianuarie inceputul lui februarie sa aiba loc repatrierea voluntara.

Expulzarea romilor se va face in Baza Conventiei privind spatiul Schengen, in speta articolul 5 punctul 1 litera c. Astfel, de exemplu o persoana din Romania cu viza turistica care intra in Franta si va locui in campusul din Archer se considera ca este intr-o situatie ilegala pentru ca trebuie sa dovedeasca domiciliul pe parcursul sederii si mijloace de existenta suficiente pe perioada sederii.

De asemenea, Ministerul de Interne al Frantei si Ambasada Frantei vor cere Guvernului Romaniei sa nu se aplice sanctiuni celor care se vor inscrie in procesul de repatriere voluntara. In aceste sens se va cere confirmarea din partea autoritatilor din Romania.

Ministerul de Interne se afla in procesul de transmitere catre Prefecturi a instructiunilor scrise privind romii, iar demersurile Ministerului de Interne vor urma inclusiv cu deciziile de expulzare.

CRISS considera ca neaplicarea sanctiunilor care se inscriu in procesul de repatriere voluntara ar putea atrage dupa sine si inscrierea unor persoane care au savarsit infractiuni precum traficul cu fiinte umane ceea ce nu ar fi corect si legal. Ar trebui gasit un sistem prin care persoanelor repatriate voluntar li se poate restrange pe o perioada limitata dreptul la libera circulatie in straintate.

Reprezentantii Ambasadei Romaniei vor informa autoritatile romane printr-o telegrama urgenta, pentru a oferi un raspuns Ministerului de Interne al Frantei si precizeaza ca sistemul legislativ din Romania nu este unul represiv. In primul rand acesta se refera la infractiunea de trecere ilegala a frontierei si la alte infractiuni savasite pe teritoriul altor state. In masura in care o persoana a comis fapte anti-sociale pe teritoriul altui stat este sanctionat, iar in caz contrar nu.

Delegatia romana a pus in discutie si garantiile existente in Romania privind reinsertia sociala a persoanelor care sunt repatriate. In acest sens nu exista momentan o masura guvernamentala adoptata si pusa in aplicare. Propunerile ar trebui sa vizeze existenta unor parteneriate intre autoritatile publice centrale cat si locale la care sa se adauge si expertiza organizatiilor nonguvernamentale din Romania si Franta.

De asemenea s-au pus in discutie dificultatile in aplicatiile pentru proiectele Phare, proiecte europene de o complexitate ridicata la care persoanele repatriate nu ar putea face fata. In acest context masurile prevazute de OMI privind un ajutor social; Programe de perfectionare profesionale sau un credit acordat in baza unui proiect/familie nu reprezinta suficiente garantii pentru persoanele repatriate.

VI.2. Intalnire cu reprezentantii Ambasadei Romaniei in Franta, Paris, 18 ianuarie 2003

Orasul:	Paris
Locul:	Ambasada Romaniei
Delegatia:	C. Bercus, V. Ionescu, D. Gergely, D. Radulescu
Participanti	Comisar Sef atasat pe langa Ambasada Romaniei Consilierul de Comunicare al Ambasadei Nicolae Gheorghe, OSCE/ODIHR-Punctul de Contact pentru Romi si Sinti

Teme de discutie: situatia legala a persoanelor aflate pe teritoriul Frantei, Directii de Actiune ale Ministerului de Interne al Frantei, Repatrierea voluntara prin OMI, garantii din partea Guvernului Romaniei, expulzarea cetenilor romani

Delegatia romana a prezentat primele concluzii ale vizitei in campusurile din regiunea Paris si imprejurimi cu privire la situatia cetatenilor romani aflati in Franta. Vis a vis de aceasta situatie, reprezentantii Ambasadei au subliniat problema vizibilitatii romilor in Paris si imprejurimi si situatia legata de explozia in mass media a problemei romilor in Franta. In acest context, atasatul Politiei pe langa Ambasada Romaniei a subliniat faptul ca o parte din romii din Paris pot fi intalniti pe strazile publice in ipostaza de cersetori avand o atitudine agresiva fata de trecator, manifestata prin insistenta asupra trecatorului pentru a primi o suma de bani derizorie. O alta parte sunt implicati in mici furturi, in special din magazine sau vand ziare ori sterg parbrize. Vizibilitatea acestor persoane a determinat inclusiv mass media sa reactioneze la aceasta problema iar ulterior discutiile au fost preluate la nivel interguvernamental.

In ceea ce priveste situatia cetatenilor romani pe teritoriul Frantei, s-au prezentat aspecte legate de dosarele aflate in cercetare si care privesc cetateni romani implicati in infractiuni contra patrimoniului sau infractiuni mai grave. Peste 55 de dosare in lucru privesc cetateni romani inclusiv cazul mediatizat in Romania al sotilor celor doua judecatoare de la Iasi in care se realizau furturi prin intermediul unor retele organizate.

Cu privire la garantiile cerute de Ministerul de Interne al Frantei in vederea nesanctionarii persoanelor care se reintorc in cadrul procesului de repatriere voluntara, reprezentantii Ambasadei au informat delegatia asociatilor de romi ca s-a informat pe canalele oficiale Guvernul Romaniei pentru un raspuns in acest sens.

In acest context s-a discutat despre perceptia autoritatilor franceze privind sistemul "represiv" din Romania cu referire la cadrul legislativ si posibilitati concrete de a impune o exceptie de nesanctionare a persoanelor repatriate voluntar. Aceasta solutie a fost tratata cu retinere de catre reprezentantii Ambasadei cat si de reprezentatii delegatiei avand in vedere cel putin ratiuni juridice de ordin teoretic.

Un alt aspect pus in discutie de consilierul pe problema Romilor si Sinti din cadrul OSCE/ODIHR l-a constituit posibilitatea incurajarii migratiei legale prin intermediul unui acord privind schimbul de forte de munca inte Romania si Franta. In acest sens a fost

discutata opinia autoritilor franceze in ceea ce priveste initiativa unui astfel de Acord care ar trebui sa apartina Romaniei. De altfel unii reprezentanti francezi, din acest punct de vedere, considera ca atitudinea Romaniei este inactiva.

In ceea ce priveste acesta problema, reprezentantii Ambasadei au informat oficialitatile de la Bucuresti urmand ca subiectul sa fie discutat si in cadrul vizitei de la Paris a Primului Ministru din perioada imediat urmatoare.

Delegatia asociatilor de romi a pus in discutie si posibile alternative la fenomenul migratiei, diferitele situatii intalnite in campusurile vizitate precum si cazuri particulare privind documente precum pasapoarte, carti de identitate etc.

VI.3. Intalnire cu reprezentantii OMI la sediul Oficiului pentru Migratii Internationale, Paris, 17 ianuarie 2003

Orasul:	Paris
Locul:	Sediul Oficiului pentru Migratii Internationale
Delegatia:	C. Bercus, V. Ionescu, D. Gergely, D. Radulescu
Participanti	Reprezentanti Ministerul de Interne Reprezentanti OMI Nicolae Gheorghe, OSCE/ODIHR-Punctul de Contact pentru Romi si Sinti

Teme de discutie: Programul de repatriere voluntara al OMI, programele gestionate de OMI, situatia legala a persoanelor aflate pe teritoriul Frantei, Directii de Actiune ale Ministerului de Interne al Frantei

- ◆ Delegatia asociatilor de romi a prezentat propuneri de alternative la fenomenul migratiei, posibilitatea unui Acord de schimb de forte de munca intre Romania si Franta, regularizarea situatiei cetatenilor romani care se afla pe teritoriul Frantei de o lunga perioada de timp, copii integrati in sistemul de scolarizare francez etc.
- ◆ Pasii in realizarea procesului de repatriere voluntara si implementarea programului OMI
- ◆ Date privind realizarea proiectelor OMI si succesul acestor proiecte implementate inclusiv in Romania
- ◆ Capacitatea OMI de a realiza un proces de repatriere voluntara in privinta cetatenilor romani subiect al repatrierii in cazul unui numar mare de persoane
- ◆ Garantia implementarii programelor de reinsertie sociala pentru 200 de persoane repatriate pentru cazul persoanelor din Romania- solutie grantata de OMI

VI.4. Intalnire cu asociatile romilor si organizatiile de aparare a drepturilor omului din Franta, Paris 18 ianuarie 2003

Orasul:	Paris
Locul:	Sediul Medicine du Monde
Delegatia:	C. Bercus, V. Ionescu, D. Gergely, D. Radulescu
Participanti	Reprezentanti Asociatii de romi din Franta Reprezentanti ONG de drepturile Omului din Franta I Nicolae Gheorghe, OSCE/ODIHR-Punctul de Contact pentru Romi si Sinti

Teme de discutie: Programul de repatriere voluntara al OMI, situatia legala a persoanelor aflate pe teritoriul Frantei, Directii de Actiune ale Ministerului de Interne al Frantei, initiative ale asociatilor de romi din Romania, propuneri ale asociatilor de romi din Franta, punctul de vedere al organizatiilor umanitare si de drepturile omului

- ◆ Delegatia asociatilor de romi a facut unele precizari privind deplasarea in Franta, in baza Conventiei incheiate intre OMI si Romani CRISS. Actiunea vizeaza documentarea situatiei persoanelor care locuiesc in ccapusuri, conditiile legale sau ilegale in care acestia traiesc, posibilitatea optiunii repatrierii voluntare sau riscul suportarii consecintelor expulzarii de catre autoritatile franceze.
- ◆ Persoanele intervivate sunt constiente de riscurile pe care le impune situatia ilegala in care se afla
- ◆ Majoritatea persoanelor cunosc programele de rapatriere voluntara si sprijinul acordat in Franta dar nu au incredere in situatia din Romania si posibilitatile efective de reinserie sociala.
- ◆ Delegatia asociatilor de romi din Romania considera ca situatia persoanelor care locuiesc in campusurile vizitate trebuie tratata si analizata separat si distinct. In nici un caz o actiune de repatriere sau expulzare nu ar trebui facuta in masa si exclusiv impotriva romilor
- ◆ Delegatia considera ca ar trebui constituite grupuri de lucru formate din reprezentanti ai OMI si institutiile locale in care sa fie implicate si organizatii non-guvernamentale
- ◆ Organizatiile non-guvernamentale din Franta si asociatile romilor trebuie sa se implice activ in rezolvarea si regularizarea situatiei romilor care se afla de o perioada de timp si care demonstreaza o puternica motivatie de integrare in societatea franceza.
- ◆ Asociatile romilor din Franta trebuie sa monitorizeze situatia repatrierilor si a expulzarilor din Franta in vederea respectarii drepturilor legale ale acestor persoane si a protectiei impotriva oricaror posibile abuzuri
- ◆ Asociatile romilor din Romania monitorizeaza aceste procese in Romania inclusiv procesul de reinserie in societatea romaneasca

VII. Concluzii si recomandari ale delegatiei asociatilor de romi din Romania privind campus-urile vizitate in Ille de France, 13-20 ianuarie 2003

Aspecte generale:

- Majoritatea romilor aflati in campusurile vizitate sunt veniti in ultimii doi ani, dar exista cazuri in care unele persoane si chiar familii se afla pe teritoriul francez de 5 pana la 10 ani. Zonele de provenienta ale persoanelor intervievate pe parcursul vizitelor sunt in majoritatea cazurilor din acelasi judet, localitate sau subgrup/familie de romi din Romania, respectiv Timisoara, Mehedinti, Craiova, Braila, Deva, Bihor, Arad, Buzau, Ialomita, Bucuresti etc.
- Motivatia persoanelor care se afla in Franta este preponderent economica motivata de conditiile sociale si lipsa accesului la servicii datorate discriminarii etnice in Romania
- Din totalul celor 24 de campus-uri vizitate, un numar de 6 campus-uri gazduiau persoane care nu apartineau minoritatii romilor, ele fiind in majoritate romani din Romania, ucraineni, rusi si moldoveni din Republica Moldova. Identificarea acestor grupuri s-a realizat prin prezentarea individuala a respectivelor persoane, in baza autoidentificarii. Acest fapt arata ca autoritatile locale nu sunt in situatia de a identifica corect grupurile de imigranti, fapt care necesita constituirea unor grupuri de lucru cu expertiza sectoriala in domeniul educatiei, sanatatii, etc.
- Aceasta situatie ar putea fi imbunatatita printr-o cooperare adecvata cu institutiile si ong-urile cu expertiza in domeniu precum asociatile romilor din Franta, UNISAT, Medicine du Monde etc.

Situatia legala/ilegala si categorii identificate:

- 1) Majoritatea persoanelor au acte de identitate emise de statul roman in special pasaport de turist valabil
- 2) O parte dintre persoanele intervievate detin acte eliberate de autoritatile locale sau prefecturi (ex: carte de sejur, solicitare de azil teritorial, acte regularizate)
- 3) O parte din familiile de romi care locuiesc in campus-uri de 5 pana la 10 ani au copii scolarizati in sistemul educational francez
- 4) Unele persoane intervievate au intrat pe teritoriul francez cu viza de turist si se afla in interiorul termenului de 90 de zile prevazut de Conventia Schengen si legea romana
- 5) O parte a persoanelor intervievate nu detin acte legale de sedere pe teritoriul francez
- 6) O parte a persoanelor intervievate ocupa abuziv terenuri care se afla in proprietate publica sau privata

Conditii de locuit

- Cu mici exceptii, amplasamentele campus-urilor sunt improvizate, ilegale, insalubre si nu se afla sub protectia autoritatilor sau organizatiilor umanitare din Franta.
- Utilitatile (instalatii sanitare, curent electric, incalzire, etc) sunt inexistente sau sunt improvizate de catre locuitorii campus-urilor.
- Accesul persoanelor din campus-uri la unele servicii publice este favorabil in sensul ca in mare parte beneficiaza de servicii de asistenta medicala

Procesul de repatriere voluntara

- In campus-urile vizitate, persoanele intervievate sunt constiente de riscurile pe care le impune situatia ilegala in care se afla, insa motiveaza ca prefera aceasta situatie datorita conditiilor dificile de trai din Romania.
- Programul OMI nu este in general cunoscut de persoanele intervievate, in special in ceea ce priveste componenta privind sprijinul in Romania. O parte a persoanelor si-au manifestat interesul fata de repatrierea voluntara insa datorita conditiilor socio-economice precare din Romania si datorita legislatiei actuale cu privire la regimul vizelor si al sanctiunilor ce se impun privind interdictia pe pasaport, refuza repatrierea voluntara. In acest sens, mare parte dintre persoanele intervievate ar accepta acest proces daca ar exista garantia ca nu vor suporta restrictioarea dreptului la libera circulatie cat si sprijinul autoritatilor romane in reinsertia lor in comunitatile de provenienta.
- Delegatia romana constata ca nu exista o procedura clara privind acest proces de repatriere voluntara in conditii ce tin de termene, programe specifice, tipuri de proiecte, formulare de aplicatii etc.

Recomandari si propuneri:

Programul OMI de repatriere voluntara necesita elaborarea unui Plan de actiune care sa includa:

A) In Franta:

- Popularizarea programului in campus-urile locuite de imigranti si eficientizarea comunicarii cu grupul tinta prin clarificarea procedurilor de repatriere
- Constituirea unor grupuri de lucru formate din reprezentanti ai OMI, ai institutiilor locale care sa gestioneze procesul de repatriere voluntara
- Implicarea in planul de actiune a unor institutii si organizatii cu expertiza in domeniu (de ex. UNISAT, Medicine du Monde etc.)

B) In Romania:

- Elaborarea unui Plan de actiune privind reinsertia persoanelor repatriate din alte state, care sa includa suportul Guvernului Romaniei inclusiv in cadrul Strategiei Nationale privind imbunatatirea situatiei romilor si in cadrul Protocolului semnat intre Romania si Franta
- Stabilirea unui Parteneriat cu Ministerul Administratiei Publice din Romania in vederea sprijinirii programului OIM de catre autoritatile locale romane prin masuri cum ar fi: cooperare intre primariile de provenienta ale imigrantilor din Romania si primariile de care apartin campus-urile actuale de imigranti in vederea reinsertiei acestor persoane in Romania si elaborarii de proiecte in vederea aplicarii la fondurile de sprijin ale Comitetului Regiunilor si fonduri PHARE.
- Realizarea unor Termeni de Referinta si proceduri de Selectie a programelor de reinsertie precum si sprijinirea dezvoltarii unor mici initiative de afaceri ale familiilor repatriate, gestionate de OMI in Romania.
- Participarea ONG-urilor romilor la procesul de monitorizare, evaluare si implementare in ceea ce priveste aceste programe de reinsertie ale OMI atat in Romania cat si in Franta.

Reglementarea temporara a situatiei copiilor aflati in sistemul de educatie in Franta

- Persoanele intervievate pe parcursul vizitei in campus-urile din Ille de France fac parte din familii ale caror copii frecventeaza cursurile scolare de 3 pana la 6 ani. In ceea ce priveste asemenea situatii, trebuie avute in vedere masuri de sprijin din partea autoritatilor franceze in favoarea copiilor inscrisi in sistemul de educatie. O posibila repatriere a acestora ar genera un impact negativ in procesul de educatie al copilului.
- Recomandam in acest sens, regularizarea temporara, a situatiei acestor familii, care au copiii inscrisi in procesul de invatamant de minim 3 ani, de catre autoritatile locale

Propuneri privind masuri de eficientizare a protocolului dintre Romania si Franta

- Ministerul de Interne Roman ar trebui sa depuna aplicatii de proiecte in cadrul programelor PHARE gestionate de Ministerul Integrarii Europene din Romania pentru programe de combatere a migratiei ilegale si reinsertie a persoanelor repatriate din campus-urile aflate in Franta;
- Includerea combaterii migratiei ilegale ca prioritate in cadrul Strategiei Guvernamentale de imbunatatire a situatiei romilor din Romania
- Constituirea la Bucuresti a unui Centru pe probleme de migratie care sa aiba in vedere monitorizarea, evaluarea si implementarea de programe de prevenire a migratiei ilegale si reinsertia sociala a persoanelor repatriate.
- In spiritul Declaratiilor de la Sibiu si Varsovia, asociatiile romilor din Romania pot oferi autoritatilor publice din cele doua tari resurse umane calificate in vederea gestionarii acestor probleme de migratie.

VIII. Declaratia Delegatiei asociatiilor romilor din Romania "Romani CRISS" si "Aven Amentza" privind vizita din Ille de France, Paris, 20 ianuarie 2003

In cadrul Conventiei incheiate intre Romani CRISS si OMI-Oficiul pentru Migratie Internationala, o delegatie a organizatiei Romani CRISS impreuna cu Centrul pentru Politici Publice "Aven Amentza" s-a deplasat in Franta, in perioada 13-20 ianuarie 2003.

Obiectivele urmarite si activitatile realizate in aceasta perioada au fost:

- Vizitarea diferitelor adaposturi si terenuri de stationare improvizate de familii de cetateni romani si de alte nationalitati aflati in regiunile Paris, Lille si Lyon. In cursul unora din aceste vizite, delegatiei i s-au alaturat si reprezentanti ai autoritatilor locale.
- Stabilirea unui dialog cu persoanele care locuiesc in site-urile (terenuri de stationare) vizitate in vederea cunoasterii situatiei acestora, a problemelor imediate cu care se confrunta si a opiniilor lor privind solutiile de lunga durata corespunzatoare optiunilor si proiectelor lor de viata. In cursul unor reuniuni informale, s-a adus la cunostinta persoanelor respective, care se aflau pe teritoriul francez, informatii asupra posibilitatilor prevazute in cadrul programului de repatriere umanitara si a programelor de reintegrare socio-profesionala si educative derulate de OMI.
- Stabilirea unui dialog cu autoritatile franceze in vederea identificarii unor solutii care sa aiba in vedere alegerile si interesele exprimate de cetatenii romani cu care s-au purtat discutii.
- Consultarea asociatiilor romilor din Franta si a organizatiilor de drepturile omului pentru a intelege procedurile de examinare a cererilor de azil in Franta si, intr-un context european, dinamica proceselor de migratie si imigratie in Franta, din perspectiva drepturilor omului.

Conventia incheiata (de catre CRISS) cu OMI si raportul ce urmeaza a fi realizat in baza acestei vizite reprezinta inceputul unei documentari pe care Romani CRISS o va extinde si in localitatile de provenienta a persoanelor aflate in Franta, ca parte a activitatilor curente ale CRISS de evaluare si monitorizare a respectarii drepturilor fundamentale ale cetatenilor romani apartinand minoritatii romilor din Romania. Analiza si actiunile intreprinse de Romani CRISS si Aven Amentza vor fi facute publice in spiritul "Declaratiei de la Sibiu privind migratia internationala a romilor si combaterea traficului de persoane" din august 2002 si al "Declaratiei Comune a ONG-urilor rome din Franta si Romania cu privire la migratia internationala a romilor si combaterea traficului cu fiinte umane", circulata in timpul conferintei OSCE "Implementarea Dimensiunii Umane" din 9-19 septembrie 2002.

Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii si Centrul Romilor pentru Politici Publice - Aven Amentza din Bucuresti, organizatii non-guvernamentale avand ca scop principal respectarea drepturilor romilor ca persoane si ca minoritate nationala

- **Reafirma dreptul la libera circulatie**, interna si internationala a persoanelor, ca parte a drepturilor universale ale omului si ca libertate fundamentala,

- **Sustin respectarea principiilor de non-discriminare fata de romi**, dreptul la libera alegere a resedintei, dreptul la solicitare de azil intr-o alta tara, dreptul de reintoarcere in Statul ai caror cetateni sunt, precum si dreptul de a fi tratati in spiritul respectului pentru demnitatea umana de catre Statele pe teritoriul carora se afla, indiferent daca sunt sau nu cetatenii respectivului Stat.

-**Denunta practicile discriminatorii** ale caror victime se pot constitui persoane apartinand minoritatii romilor, atat in Romania cat si in Franta, asa cum sunt constatate de catre organizatiile ne-guvernamentale din Romania, din Franta sau cu mandat international.

Romani CRISS considera ca aceasta vizita constituie un prim contact asupra situatiei cetatenilor aflati pe teritoriul francez si constituie un inceput de dialog si analiza care, ulterior, pot oferi baza unor actiuni practice, precise, in contextul respectarii drepturilor omului si a libertatilor fundamentale.

Cu privire la **dreptul de libera alegere a resedintei**, Romani CRISS a constatat ca majoritatea persoanelor aflate in site-urile vizitate refuza repatrierea manifestandu-si dorinta de a ramane in Franta. Fata de aceasta situatie am intalnit cazuri in care familii compacte se afla pe teritoriul Frantei si care au o puternica motivatie de a se integra in societatea franceza. Majoritatea dintre acestia declara ca au copii care frecventeaza regulat scoala pentru perioade variind de la 3 pana la 6 ani (in functie de data sosirii in Franta a respectivelor familii). In acest context, orice actiune administrativa adresata respectivelor familii trebuie sa asigure protectia intereselor copilului, inclusiv asigurarea unui climat corespunzator pentru educatie, fata de care autoritatile Statului de cetatanie ai Statului de resedinta au obligatii asumate in cadrul Conventiei ONU cu privire la drepturile copilului.

Facem apel catre autoritatile statului francez si organizatiilor pentru drepturile omului in vederea gasirii unor solutii pentru **regularizarea situatiei familiilor**, cel putin pe durata ciclului scolar al copiilor acestora.

Dovada trimiterii copiilor la scoala constituie un argument puternic pentru aplicarea procedurilor administrative de integrare in societatea franceza. Romani CRISS sustine integrarea in Franta a familiilor cu copii la scoala, in vederea evitarii oricaror urmasi negative in procesul de educatie al copilului si combaterea oricaror forme de discriminare.

Romani CRISS este **impotriva oricarei actiuni de repatriere colectiva si masiva** a persoanelor aflate pe teritoriul Frantei ca rezultat al cererilor de azil politic si teritorial si reafirma principiul tratamentului administrativ individualizat, de la caz la caz.

In cursul vizitei sale, delegatia Romani CRISS a sesizat riscul adoptarii unor actiuni administrative indreptate selectiv si exclusiv impotriva romilor.

Romani CRISS **avertizeaza** administratia publica franceza asupra posibilelor efecte (in planul administratiei publice) generate de vizibilitatea exagerata a romilor in publicul francez - inclusiv in perceptia autoritatilor publice - rezultat a unor campanii in mass-media (incepand cu vara anului 2002) in climatul discutiilor despre securitatea interna in Franta.

In dialogul nostru cu autoritatile publice, la nivel central si local, am constatat confuzia acestora in identificarea nationalitatii (cetateniei) si a etniei atribuita persoanelor din unele site-uri. Din totalul celor 24 de site-uri vizitate, un numar de 6 site-uri erau locuite de persoane care nu apartineau etniei romilor, ele fiind in majoritate romani din Romania, rusi sau moldoveni din Republica Moldova. Acest fapt ilustreaza felul in care stereotipurile si prejudecatile despre "tigani" sau "romi din Romania", prezente in mentalitatea cotidiana, pot influenta, cu efecte grave, actiunea aparatului de Stat responsabil cu aplicarea drepturilor persoanelor care solicita azil in Franta, precum si a grupurilor sociale produse de imigratie.

Romani CRISS solicita sa nu se faca din cazul romilor un subiect de propaganda privind planul de securitate interna al Frantei si evitarea instrumentalizarii romilor in cadrul unei astfel de politici guvernamentale care poate afecta atat romii cat si alte categorii de straini care se afla pe teritoriul Frantei. Un posibil mod de instrumentalizare a romilor este de a desfasura o actiune de repatriere colectiva si masiva cu un grad inalt de vizibilitate si mediatizare.

In urma acestei vizite, Romani CRISS considera urmatoarele puncte ca fiind prioritare in analiza si proiectarea actiunilor adresate migrantilor din Romania aflati pe teritoriul Frantei:

Prima optiune: **integrare in Franta**. Autoritatile franceze ar trebui sa examineze diferentiat situatiile migrantilor si sa acorde sansa de regularizare persoanelor si familiilor care sunt angajate solid intr-un proces de integrare in Franta: cunoasterea limbii franceze, trimiterea copiilor la scoala, proba unei domiciliu legale (chirie sau proprietate), proba unei surse regulate de venit (dovada unui loc de munca, afaceri etc).

A doua optiune: **Dreptul la repatriere voluntara** solicitat de unele persoane intalnite in cursul vizitei noastre. Reintoarcerea in Romania trebuie reconsiderata in perspectiva asigurarii unor garantii guvernamentale (juridice, economice, sanitare, de locuire si scolarizare) care sa ofere persoanelor/familiilor respective climatul necesar reintegrarii in comunitatile de origine si in societatea romaneasca.

Si in acest caz trebuie protejat dreptul/optiunea individului de a alege. Orice solutie globala sau colectiva este defectuoasa si trebuie sa i se asigure individului dreptul de a alege intre integrare, reintegrare si optiunea de repatriere involuntara in baza legii franceze a persoanelor care se afla in situatii iregulare. Romani CRISS considera ca misiunea desfasurata in Franta a avut ca scop acest aspect privind dreptul la informatie si la alegere pe care il are fiecare individ si recomanda organizatiei OMI sa faca mai binecunoscut programul de repatriere voluntara in randul cetatenilor romani aflati pe teritoriul Frantei.

Recomandari

- Fondarea unui Observator romano-francez care sa observe si sa analizeze procesul de migratie din Romania; sa monitorizeze respectarea legilor nationale si internationale, a anagajamentelor politice ale Frantei si Romaniei; sa identifice posibile abuzuri facute de autoritatile franceze sau romane ; sa recomande solutii adecvate la situatii documentate in teren.
- In acest sens, Romani CRISS sugereaza un parteneriat intre ONG-urile interesate; colaborarea cu experti si institutii de cercetare.
- Infratirea comunitatilor locale franco-romane prin proiecte comune din orasele de destinatie si origine a cetatenilor romani; sugeram ca platforma de colaborare sa includa la acest nivel si acces la piata muncii din ambele tari.
- Aceste initiative civice si interlocale pot fi facilitate si conectate in cadrul unui posibil acord interguvernamental romano-francez pentru schimburi de forta de munca. Observatorul romano-francez descris anterior poate veghea accesul nediscriminatoriu al romilor la resursele generate de posibilul acord. Romani CRISS face un apel catre autoritatile romane sa adopte o atitudine mai activa pentru a declansa procedura de negociere si semnarea unui astfel de acord. De asemenea, Romani CRISS sugereaza Ministrului Afacerilor Sociale, M. Francois Fillon, sa initieze la rindul sau o vizita in Romania pentru a stimula vointa politica necesara incheierii acestui acord. Incheierea unui tratat intre guverne poate duce la normalizarea (intrarea sub incidenta unui act oficial - lege, tratat, acord, etc.) transferului de fortei de munca intre Romania si Franta, actualii imigranti vor putea astfel beneficia de contracte de munca pe perioade determinate (3, 6, 12 luni). Contractele de munca se pot incheia pentru locuri de munca care nu necesita calificare profesionala, cum ar fi in agricultura, constructii, comert, meserii traditionale, etc. Prin astfel de tratate de schimb a fortei de munca intre Romania si Franta, se vor atinge o serie de obiective, precum:
 - angajarea fortei de munca neocupate din Romania
 - diminuarea fenomenului de sedere ilegala in alte state
 - diminuarea fenomenului de "munca la negru"
 - combaterea traficului de persoane;
 - imbunatatirea conditiilor de viata ale romilor, tinand cont ca una dintre
 - cauzele migratiei o reprezinta conditiile grele de viata ;
 - reconversia profesionala, in conditiile in care piata fortei de munca din Romania nu ofera prea multe sanse de integrare a romilor
- Romani Criss invita organizatiile non-guvernamentale din Franta (inclusiv asociatii ale romilor), la o vizita in Romania si la o actiune comuna de evaluare si de gasire de solutii pentru problemele sesizate de persoanele, familiile si grupurile de romi care in ultima vreme au solicitat azil politic in Franta. Organizatiile non-guvernamentale din Franta sa aiba in vedere sprijinul acordat persoanelor care locuiesc in site-urile din Franta in vederea organizarii si formarii unor comitete de sprijin din randul acestora care sa isi apere propriile interese.

Actiuni urmatoare:

Organizatiile Romani CRISS si Aven Amentza vor organiza o vizita de documentare in Romania in unele localitati de origine a familiilor de romi si romani intalnite in Franta.

Vizita are ca scop:

- documentarea cauzelor plecarii din Romania sub aspectul posibilelor incalcarii ale drepturilor fundamentale ale persoanelor in localitatile respective;
- in eventualitatea repatrierii pentru a documenta posibilitatile de reinsertie in aceste localitati
- In acest sens, Punctul de Contact pentru Romi si Sinti al OSCE/ODIHR (care a participat, ca observator, la vizita echipei Romani CRISS in Franta) a promis sprijin financiar din cadrul programului "Romii si Pactul de Stabilitate in Sud-Estul Europei", program finantat de Comisia Europeana si implementat de OSCE/ODIHR in parteneriat cu Consiliul Europei.

- Datele obtinute in urma documentarii vor fi prezentate in cadrul intalnirii ce va avea loc la Bucuresti, in perioada 7-9 februarie, organizata de OSCE/ODIHR si Romani CRISS in cadrul programului " Romii si Pactul de Stabilitate in Sud-Estul Europei"
- In data de 22 ianuarie 2003, la Bucuresti, Romani CRISS organizeaza o conferinta de presa pentru a face publice rezultatele documentarii de la Paris.
- In perioada 23-24 ianuarie 2003, la Bucuresti, Romani CRISS, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei, va organiza seminarul "Alternative la fenomenul migratiei: romii in spatiul European", la care sunt invitati sa participe reprezentanti guvernamentali, ai ambasadelor statelor membre UE, si reprezentanti ai organizatiilor interguvernamentale si organizatii ale romilor din Romania.
- In perioada 7-8 aprilie 2003 va avea loc reuniunea suplimentara a OSCE privind situatia Romilor si Sinti in Europa care va avea ca obiectiv discutarea unui Plan de actiune pe viitor la nivelul statelor participante la OSCE. CRISS va face cunoscute si in acest context analiza si recomandarile sale privind posibilitatea de migratie legala pentru romii din diferite tari europene.

Nota: Aceasta declaratie a fost prezentata in cadrul Conferintei de presa ce a avut loc la sediul organizatiei Medicine du Monde, Paris, in data de 20 ianuarie 2003.

IX. Legislatia romana in materia frontierei de stat si trecerea ilegala a frontierei, savarsirea unor fapte pe teritoriul altor state, Conventia Schengen si conditiile de intrare in statele Uniunii Europene aplicabile cetatenilor romani

IX.1 Frontiera de stat si savarsirea infractiunii de trecere ilegala a frontierei Romaniei in Ordonanta de Guvern 105/2001

Cadrul legal privind frontiera de stat a Romaniei

- ◆ Regimul frontierei de stat a Romaniei a fost reglementat prin Legea nr.56/1992⁶ abrogata prin intrarea in vigoare a Ordonantei de Guvern nr. 105 din 27 iunie 2001⁷. Ordonanta de Guvern nr. 105/2001 privind frontiera de stat a Romaniei a fost aprobata prin Legea 243/2002⁸, in prezent fiind in vigoare.

Trecerea ilegala a frontierei de stat

- In articolele 70-73 ale Ordonantei 105/2001, este incriminata fapta de trecere ilegala a frontierei de stat a Romaniei, respectiv:

Art.70 – 1. Intrarea sau iesirea din tara prin trecerea ilegala a frontierei de stat constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 2 ani.

2. Daca fapta prevazuta in aliniatul 1 a fost savarsita in scopul sustragerii de la executarea unei pedepse, fapta se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani.

Art.71 – 1. Fapta persoanei care racoleaza, indruma sau calauzeste una sau ai multe persoane in scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat, precum si a celei care organizeaza aceasta activitate constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

2. Fapta de a se asocia sau a initia constituirea unei asocieri in scopul savarsirii faptei prevazute la aliniatul 1 ori aderarea sau sprijinirea sub orice forma a unei astfel de asocieri se pedepseste cu inchisoare de la 3 ani la 10 ani.

Art. 72 – Tentativa la infractiunile prevazute la art. 70 si 71 se pedepseste.

Art.73 – Bunurile si valorile care au servit sau care au fost destinate sa sarveasca la savarsirea infractiunilor prevazute la art.70 si 71 ori care au fost obtinute prin savarsirea acestor infractiuni, daca sunt ale infractorului, se confisca.

⁶ Vezi Legea 56/1992 privind frontiera de stat a Romaniei, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 396 din 24 august 2000.

⁷ Vezi Ordonanta de Urgenta nr.105 din 27 iunie 2001 privind Frontiera de stat a Romaniei, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 352 din 30 iunie 2001.

⁸ Vezi Legea 243 din 29 aprilie 2002 pentru aprobarea Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr. 105/2001 privind Frontiera de stat a Romaniei, publicata in Monitorul Oficial nr.302 din 8 mai 2002

IX.2 Infractionea de trecere ilegala a frontierei statului strain si Ordonanta de Guvern 112/2001

Cadrul legal privind trecerea frontierei statului strain

- ◆ In 30 august 2001 este adoptata Ordonanta de Guvern 112 a Guvernului Romaniei privind sanctionarea unor fapte savarsite in afara teritoriului tarii de cetateni romani sau de persoane fara cetatenie domiciliata in Romania.⁹ Ordonanta de Guvern 112/2001 este ulterior aprobata prin Legea 252/2002¹⁰.
- ◆ Comparativ cu Ordonanta 105/2001, diferenta care o aduce Ordonanta 112 se refera in fapt la trecerea ilegala a frontierei, cu mentiunea ca de aceasta data, actul normativ roman incrimineaza explicit trecerea ilegala a frontierei statului strain de catre cetatenul roman sau persoana fara cetatenie domiciliata pe teritoriul Romaniei, spre deosebire de Ordonanta 105/2001 care incrimineaza trecerea ilegala a frontierei de stat a Romaniei.

Trecerea ilegala a frontierei statului strain

Astfel, potrivit Ordonantei 112/2001:

Art. 1 - 1. Intrarea sau iesirea dintr-un stat strain prin trecerea ilegala a frontierei acestuia, savarsita de catre un cetatean roman sau de o persoana domiciliata pe teritoriul Romaniei, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 2 ani

2. Daca fapta prevazuta la alin.1 a fost savarsita in scopul sustragerii de la executarea unei pedepse, pedeapsa este inchisoarea de la 6 luni la 3 ani

Art. 2- 1. Fapta cetateanului roman sau a persoanei fara cetatenie domiciliata pe teritoriul Romaniei, care racoleaza, indruma sau calauzeste una ori mai multe persoane in scopul trecerii frauduloase a frontierei unui stat strain, sau care organizeaza una sau mai multe dintre aceste activitati ilegale, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

2. Cu aceeasi pedeapsa se sanctioneaza si racolarea uneia sau mai multor persoane in scopul trecerii frauduloase a frontierei unui stat strain sau organizarea unei asemenea activitati, savarsita pe teritoriul Romaniei de alte persoane decat cele prevazute la aliniatul 1.

3. Tentativa se pedepseste

Art. 3 Initierea sau constituirea unei asocieri in scopul savarsirii infractiunii prevazute la articolul 2 ori aderarea sau sprijinirea sub orice forma a unei astfel de asocieri se pedepseste cu inchisoare de la 3 ani la 10 ani.

Art. 4 Bunurile si valorile care au servit sau care au fost destinate sa sarveasca la savarsirea infractiunilor prevazute la art. 1-3 ori care au fost obtinute prin savarsirea acestor infractiuni, daca sunt ale infractorului, se confisca.

⁹ Vezi Ordonanta de Guvern nr.112/2001 privind sanctionarea unor fapte savarsite in afara teritoriului tarii de cetateni romani sau de persoane fara cetatenie domiciliata in Romania, publicata in Monitorul Oficial nr.549 din 3 septembrie 2001.

¹⁰ Vezi Legea nr. 252 din 29 aprilie 2002 privind aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.112/2001 privind sanctionarea unor fapte savarsite in afara teritoriului tarii de cetateni romani sau de persoane fara cetateni domiciliata in Romania, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr.307 din 9 mai 2002.

IX.3 Aspecte comparative privind reglementarea infractiunii de trecere ilegala a frontierei de stat a Romaniei in baza Ordonatei de Guvern 105/2001 si trecerea ilegala a frontierei altor state de catre cetateni romani sau persoane fara cetatenie romana domiciliata in Romania, potrivit Ordonantei 112/2001

IX.3.1 Masurile sanctionatorii comparativ in cele doua acte normative

- ◆ Fata de continutul prevederilor Ordonantei 112/2001 si a Ordonantei 105/2001 se poate remarca din perspectiva pedepselor prevazute pentru savarsirea infractiunilor de trecere ilegala a frontierei de stat a Romaniei cat si a frontierei statului strain aceleasi masuri privative de libertate, respectiv de la 3 luni la 2 ani, respectiv 6 luni la 3 ani, 2 la 7 ani si 3 la 10 ani.
- ◆ In ambele ordonante se prevede confiscarea bunurilor si a valorilor care au servit sau care au fost destinate sa sarveasca la savarsirea infractiunilor prevazute ori care au fost obtinute prin savarsirea acestor infractiuni, daca sunt ale infractorului.

IX.3.2 Suspendarea dreptului de folosire a pasaportului in urma savarsirii infractiunii de trecere ilegala a frontierei unui stat strain

- ◆ Elementul care nu este inclus in Ordonanta 105/2001 dar care este expres prevazut in Ordonanta 112/2001, se refera la refuzul eliberarii pasaportului sau suspendarea dreptului de folosire a acestuia.

In acest sens, articolul 5 al Ordonantei 112/2001 prevede ca cetateanului roman condamnat in temeiul dispozitiilor art. 1-3 (din prezenta ordonanta), i se refuza eliberarea pasaportului sau, dupa caz, i se suspenda dreptul de folosire a acestuia pe o perioada de 5 ani.

- ◆ Pentru aplicarea acestei masuri este necesara intrunirea elementelor constitutive ale infractiunilor prevazute in articolele 1-3 ale Ordonantei 112/2001. Avand in vedere existenta unei hotarari de condamnare pronuntata de o instanta de judecata, se poate dispune masura refuzarii eliberarii pasaportului sau dupa caz se poate suspenda dreptul de folosire a acestuia pe o perioada de 5 ani. Competenta de a dispune aceasta masura revine Directiei Generale de Evidenta Informatizata a Persoanei sau formatiunilor teritoriale de evidenta infomatizata a persoanei.

IX.3.3 Urmărirea si judecarea infractiunilor prevazute in Ordonanta 112/2001

Ultimul articol al Ordonantei 112/2001, articolul 6, prevede ca : "Urmărirea și judecarea infractiunilor prevăzute în prezentul act normativ se fac de urgență, potrivit dispozitiilor din Codul de procedura penală referitoare la urmărirea și judecarea unor infractiuni flagrante".

- ◆ Astfel, Ordonanta 112 introduce un element nou, neprevazut in Ordonanta 105/2001, prin mentiunea expresa referitoare la urmarirea si judecarea in regim de urgenta a infractiunilor de trecere ilegala a frontierei statului strain.
- ◆ Urmărirea si judecarea unor infractiuni flagrante, sunt reglementate de dispozitiile art. 465 - 479 din Codul de procedura penala al Romaniei. In situatia savarsirii infractiunilor prevazute in Ordonanta 112/2002, potrivit reglementarilor Codului de Procedura Penala, fiind sesizat despre savarsirea unor infractiuni flagrante, organul de urmarire penala, in baza art. 467 alin. 1 C.proc.pen., intocmeste un proces verbal in care consemneaza cele constatate cu privire la fapta savarsita, declaratiile

invinuitului si ale celorlalte persoane ascultate. Procesul-verbal se semneaza de catre organele de urmarire penala, de invinuit si de persoanele ascultate.

- ◆ Potrivit articolului 468 C.proc. pen. invinuitul este retinut pe o durata de 24 de ore iar la sesizarea organului de cercetare penala sau din oficiu, procurorul poate emite mandat de arestare a invinuitului.
- ◆ Daca procurorul, in intervalul de 24 de ore de la retinere, apreciaza ca sunt suficiente dovezi, intocmeste Rechizitoriu prin intermediul caruia pune in miscare actiunea penala si dispune trimiterea in judecata, emitand totodata mandat de arestare a inculpatului (in baza art. 468 alin. 2 C.proc.pen.).
- ◆ Cand procurorul dispune trimiterea in judecata, intocmeste rechizitoriul, emite impotriva inculpatului mandat de arestare si inaintea de indata instantei de judecata dosarul cauzei.(Art. 470, aliniatul 2 C. proc. Pen.)
- ◆ Competenta pentru judecarea infractiunilor flagrante, potrivit art. 471 alin. 1 C.proc.pen, revine instantei de drept comun.

IX.3.4 Principiul teritorialitatii si al personalitatii legii penale romane in privinta infractiunilor savarsite de cetateni romani

Daca in privinta trecerii ilegale a frontierei de stat a Romaniei aspectele legate de aplicarea legii in spatiu sunt clare, cel putin sub aspectul aplicarii legii penale fata de cetatenii romani catre trec ilegal frontiera altor state se impun cateva precizari:

Principiul teritorialitatii legii penale romane

- ◆ Potrivit Codului Penal al Romaniei, legea penala se aplica infractiunilor savarsite pe teritoriul Romaniei (Teritorialitatea legii penale - Articolul 3, Codul Penal)

Principiul personalitatii legii penale romane

- ◆ Insa legea penala romana se aplica si infractiunilor comise in strainatate de catre cetatenii romani si persoanele fara cetatenie romana care domiciliaza pe teritoriul Romaniei. Potrivit principiului teritorialitatii, prezentat mai sus, legea penala romaneasca acopera doar sfera infractiunilor comise pe teritoriul Romaniei. Pot insa apare unele situatii cand infractiunile sunt savarsite in strainatate de cetateni romani. Pentru aceste situatii, legea penala se aplica in spatiu si dincolo de limitele teritoriului romanesc, potrivit principiului subsidiar al personalitatii. Este cazul infractiunilor incriminate prin Ordonanta 112/2001.

Conditii privind aplicarea principiului personalitatii legii penale romane

- ◆ Potrivit principiului personalitatii legii penale prevazut in art. 4 din Codul Penal al Romaniei, "Legea penala se aplica infractiunilor savarsite in afara teritoriului tarii, daca faptuitorul este cetatean roman sau daca, neavand nici o cetatenie, are domiciliul in tara". Pornind de la dispozitiile art. 4 C.pen., rezulta ca pentru aplicarea principiului personalitatii se cer a fi intrunite urmatoarele conditii: **1.** fapta sa fie savarsita in intregime in afara teritoriului Romaniei indiferent de locul/tara in care persoana comite aceasta infractiune; **2.** fapta savarsita sa constituie infractiune potrivit prevederilor din legea penala romana si, indiferent daca statul pe teritoriul caruia a fost savarsita, o are sau nu incriminata, nefiind necesara dubla incriminare; **3.** persoana care a savarsit infractiunea sa aiba cetatenie romana sau sa fie persoana fara cetatenie care domiciliaza in Romania, calitati ce trebuie sa le fi dobandit anterior comiterii infractiunii in strainatate.

Aplicarea legii penale

- ◆ Legea penală română se va aplica chiar dacă persoana a fost judecată, condamnată sau achitată în străinătate, urmând ca din pedeapsa aplicată de instanța română să se reducă pedeapsa sau partea din pedeapsa aplicată și executată în străinătate pentru aceeași infracțiune.

IX.4 Reglementările privind regimul pasapoartelor în România și suspendarea temporară a dreptului de folosință al pasaportului cetățenilor români

Cadrul legal privind regimul pasapoartelor

Regimul juridic al pasapoartelor în România a fost reglementat prin Decretul Lege nr.10/1990 privind regimul pasapoartelor și al călătoriilor în străinătate¹¹, Ordonanța de Guvern nr. 34/1994 privind unele măsuri în legătură cu eliberarea și păstrarea pasapoartelor¹² aprobată și modificată prin Legea 144/1994.¹³ Dispozițiile acestor acte normative s-au abrogat prin adoptarea Ordonanței de Guvern nr.65/1997 privind regimul pasapoartelor în România¹⁴.

Refuzul, retragerea sau suspendarea dreptului de folosire a pasaportului

- ◆ Inițial, Ordonanța de Guvern 65/1997 prevedea la articolul 14 ca: ”Cetățeanului român îi se poate refuza, temporar, eliberarea pasaportului, iar dacă i-a fost eliberat, îi poate fi retras, ori îi se poate suspenda dreptul de folosire *pe o durată cuprinsă între 3 și 12 luni*, stabilită proporțional cu gravitatea faptei comise și cu consecințele ei atunci când: ... d) a săvârșit a săvârșit în țară sau în străinătate fapte de natură să aducă atingere siguranței naționale, menținerii ordinii publice, protecției sănătății sau moralei, ori drepturilor și libertăților fundamentale ale altei persoane; dovada faptelor săvârșite în străinătate se face cu acte judiciare recunoscute potrivit legii române; în astfel de cazuri măsura se ia de către Direcția de pasapoarte sau de către serviciile teritoriale...”
- ◆ Legea 216 din 17 noiembrie 1998 pentru aprobarea Ordonanței nr.65 din 1997¹⁵ aduce unele modificări articolului 14 incluzând măsura refuzului eliberării temporare a pasaportului, retragerea sau suspendarea dreptului de folosire pe aceeași durată cuprinsă între 3 și 12 luni dar și *categoriei persoanelor returnate în baza acordurilor de readmisie* încheiate de România cu alte state.¹⁶

¹¹ Vezi Decret Lege nr.10/1990 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 10 ianuarie 1990

¹² Vezi Ordonanța de Guvern 34/1994 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 30 august 1994

¹³ Vezi Legea 144/1994 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 374 din 31 decembrie 1994

¹⁴ Vezi Ordonanța de Guvern nr.65 din 28 august 1997 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.226 din 30 august 1997

¹⁵ Vezi Legea 216 din 17 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.446 din 23 noiembrie 1998

¹⁶ Astfel articolul 14 prevede la litera e ca: ”Cetățeanului român îi se poate refuza, temporar, eliberarea pasaportului, iar dacă i-a fost eliberat îi poate fi retras ori îi se poate suspenda dreptul de folosire a acestuia, atunci când.... (Lit. e) - a săvârșit în țară sau în străinătate fapte de natură să aducă atingere siguranței naționale, menținerii ordinii publice, protecției sănătății sau moralei, ori drepturilor și libertăților fundamentale ale altei persoane, care sunt stabilite prin hotărâri judecătorești sau fac obiectul urmăririi penale; dovada faptelor săvârșite în străinătate se face cu acte judiciare recunoscute potrivit legii române; în astfel de cazuri măsura se ia de către Direcția de pasapoarte sau de către serviciile teritoriale, după caz,

Modificarea masurilor prevazute pentru refuzul, retragerea sau suspendarea dreptului de folosire a pasaportului

In data de 14 iunie 2001 este adoptata Ordonanta de Urgenta nr. 86/2001¹⁷ pentru modificarea art. 14 alin. (1) lit. (e) din Ordonanta Guvernului nr. 65/1997, privind regimul pasapoartelor in Romania.

- ◆ Modificarile care se aduc respectivului articol vizeaza masurile care pot fi luate de catre "Directia Generala de Evidenta Informatizata a persoanei, dupa caz, pentru o durata cuprinsa intre 6 luni si 3 ani, stabilita proportional cu gravitatea faptei comise si cu consecintele ei. Aceeasi masura poate fi luata si impotriva persoanei care a fost returnata in baza acordurilor de readmisie incheiate de Romania cu alte state."
- ◆ De precizat faptul ca prin adoptarea Ordonantei 86/2001 se modifica minimul si maximul masurilor prevazute in articolul 14, respectiv minimul de 3 luni se modifica la 6 luni iar maximul de la 12 luni la 3 ani.
- ◆ Interesant de notat este faptul ca ultimul paragraf al art.14 al.1 lit. e mentioneaza faptul ca masura «poate » fi luata si impotriva persoanei returnate in baza acordurilor de readmisie incheiate de Romania cu alte state. Din aceasta perspectiva, prevederea normativa este una dispozitiva si nu imperativa. Textul de lege nu impune in mod obligatoriu aplicarea masurii; modalitatea de redactare a textului prin folosirea termenului « poate » denota intentia legiuitorului in aprecierea de catre institutia competenta de a aplica sanctiunea refuzului eliberarii, retragerea sau suspendarea temporara a pasaportului persoanei returnate in baza unui acord incheiat de Romania. Evident persoana respectiva nu ar trebui sa se afle in vreunul din cazurile enumerate de actul normativ in articolul 14.

Aprobarea prin lege a modificarilor survenite

Prin Legea 737 din 4 decembrie 2001¹⁸ este aprobata Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr.86/2001 pentru modificarea art.14 al.1 lit.e din Ordonanta de Guvern nr.65/1997 privind regimul pasapoartelor in Romania.

O noua modificare a masurilor pentru refuzul, retragerea sau suspendarea dreptului de folosire a pasaportului

Prin Ordonanta de Urgenta a Guvernului Romaniei nr.119 din 25 septembrie 2002 articolul 14 alineatul (1) litera e) a fost din nou modificat.

- Astel prin adoptarea Ordonantei de Urgenta nr. 119/2002 se modifica minimul si maximul masurilor prevazute in articolul 14, respectiv minimul de 6 luni se modifica la 1 an iar maximul de la 3 ani la 5 ani.¹⁹

pentru o durata cuprinsa intre 3 si 12 luni, stabilita proportional cu gravitatea faptei comise si cu consecintele ei. Aceeasi masura (de suspendare pe o perioada cuprinsa intre 6 si 12 luni) poate fi luata si impotriva persoanei care a fost returnata in baza acordurilor de readmisie incheiate de Romania cu alte state".

¹⁷ Vezi Ordonanta de Guvern nr. 86 din 14 iunie 2001 pentru modificarea art.14 al.1 lit.e din Ordonanta Guvernului nr. 65/1997 privind regimul pasapoartelor in Romania, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr.338 din 26 iunie 2001.

¹⁸ Vezi Legea 737 din 4 decembrie 2001 publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr.806 din 17 decembrie 2001

¹⁹ Art. 14 alineat 1 lit. e)...; în astfel de cazuri măsura se ia de către Direcția Generală de Evidență Informatizată a Persoanei sau de către formațiunile teritoriale de evidență informatizată a persoanei, după

- Un nou element este introdus prin Ordonanta de Urgenta nr.119/2002 referitoare la masura de refuz al eliberarii, retragere sau suspendare a dreptului de folosinta a pasaportului ce poate fi luata si împotriva persoanei care a săvârșit fapta de cerșetorie constatată potrivit legii, precum și celei care a fost returnată în baza acordurilor de readmisie încheiate de România cu alte state²⁰

IX.5 Conventia de aplicare a acordului de la Schengen si conditiile de intrare pentru cetatenii romani²¹

IX.5.1 Reglementarile cuprinse in Conventia de aplicare a Acordului de la Schengen

Incepand cu data de 1 ianuarie 2002, cetatenii romani posesori de pasapoarte valabile pot calatori fara vize, pentru o perioada de scurt sejur, in urmatoarele state: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franta, Germania, Grecia, Islanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Portugalia, Spania si Suedia. Aceste state sunt membre ale spatiului Schengen.

Reglementarile privitoare la circulatia si conditiile ce trebuie indeplinite de cetatenii straini in statele membre ale spatiului Schengen sunt prevazute in *Conventia de aplicare a acordului de la Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea graduala a controalelor la frontierele comune Schengen*.

Conditii privind dreptul de calatorie a unui cetatean strain in statele Parti contractante ale Acordului de la Schengen

Pentru o sedere care nu depaseste 3 luni, intrarea pe teritoriile Partilor contractante poate fi acordata cetateanului strain care indeplineste conditiile prevazute in articolul 5 al Conventiei de aplicare a acordului de la Schengen:

1. posedă un document sau documente de calatorie valabile stabilite de Comitetul Executiv, care ii permit trecerea frontierei;
2. este in posesia unei vize valabile, daca aceasta este ceruta
3. prezinta, daca este cazul, documente care justifica scopul calatoriei sau conditiile sederii si dispune de mijloace de subzistenta suficiente, atat pentru durata sederii avuta in vedere, cat si pentru intoarcerea in tara de provenienta sau pentru tranzitul spre un stat tert in care intrarea este garntata, sau este in masura sa dobandeasca in mod legal aceste mijloace
4. nu este semnalat ca inadmisibil
5. nu este considerata o amenintare pentru ordinea publica, securitatea nationala sau relatiile internationale ale uneia dintre Partile contractante

caz, pentru o durată cuprinsă între 1 an și 5 ani, stabilită proporțional cu gravitatea faptei comise și cu consecințele ei.

²⁰ Art.14, aliniat 1, lit.e)...Aceași măsură poate fi luată și împotriva persoanei care a săvârșit fapta de cerșetorie constatată potrivit legii, precum și celei care a fost returnată în baza acordurilor de readmisie încheiate de România cu alte state.

²¹ Pentru detalii vezi: Ghidul calatorului roman in strainatate-Europa, Schengen, Ministerul Afacerilor Externe, Directia Relatii Consulare, Lumina Lex, 2002 sau Ghid de Calatorie in spatiul Schengen, Ministerul Turismului si Ministerul de Interne, 2002.

Potrivit articolului 20 al Conventiei, cetatenii straini pot circula pe teritoriul statelor Parti contractante pe o perioada maxima de 3 luni in cursul a 6 luni, perioada care incepe sa curga din momentul primei intrari, si in conditiile de intrare prevazute in articolul 5 paragraful 2, lit. a, c, d si e. (corespunzator 1, 3, 4 si 5)

IX.5.2 Condițiile de intrare pentru cetatenii romani in statele Uniunii Europene

Cadrul legal potrivit legislatiei romane

In data de 25 octombrie 2001, Guvernul Romaniei a adoptat Ordonanta de Urgenta nr.144²² privind indeplinirea de catre cetatenii romani, la iesirea din tara, a conditiilor de intrare in statele membre ale Uniunii Europene si in alte state.

Potrivit articolului 1 al acestei Ordonante, cetatenii romani care calatoresc in scopuri particulare in statele membre ale UE sau in alte state pentru care nu este necesara viza de intrare trebuie sa prezinte la iesirea din tara urmatoarele:

1. asigurare medicala
2. bilet de calatorie dus-intors sau cartea verde a autoturismului
3. o suma minima in valuta liber convertibila la vedere sau carti de credit pentru contur in valuta, pentru fiecare persoana, intr-un quantum corespunzator sumelor de referinta determinate de autoritatile nationale ale statelor de destinatie sau de tranzit, proportional cu durata sejurului, dar nu mai putin de 5 zile.

Potrivit articolului 2 al Ordonantei 144, Seful punctului de trecere a frontierei romane poate dispune intreruperea calatoriei unei persoane daca s-a constatat ca nu indeplineste conditiile prevazute de art.1.

Ordinul Ministrului de Interne privind quantumul sumei minime in valuta liber convertibila pe care cetatenii romani trebuie sa o detina la iesirea din tara

In data de 22 noiembrie 2001 Ministrul de Interne a emis Ordinul nr. 177²³ pentru stabilirea quantumului sumei minime in valuta liber convertibila pe care cetatenii romani trebuie sa o detina la iesirea din tara, cand calatoresc in scopuri particulare in statele membre ale Uniunii Europene sau in alte state.

Potrivit articolului 1 al acestui Ordin quantumul sumei minime in valuta de persoana, pentru fiecare zi de sedere declarata, dar nu mai putin de 5 zile, se stabileste astfel:

- a) 50 de EURO sau echivalent pentru Turcia si fostele state socialiste, pentru care nu este necesara viza de intrare

²² Vezi Ordonanta de Urgenta nr.144 din 25 octombrie 2001, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr.725 din 14 noiembrie 2001

²³ Vezi Ordinul nr.177 din 22 noiembrie 2001, publicat in Monitorul Oficial nr.759 din 28 noiembrie 2001

- b) 100 de EURO sau echivalent pentru statele din Uniunea Europeana si alte state, pentru care nu este necesara viza de intrare

Dovada sumei prevazute se face prin una din urmatoarele forme:

- a) suma in valuta liber convertibila, la vedere
- b) cekuri de calatorie sau carti de credit pentru conturi in valuta
- c) alte garantii financiare, care fac dovada asigurarii sumei necesare, cum sunt: voucher in cazul turismului organizat ori al serviciilor turistice platite anticipat; scrisoare de garantie sau angajament de sponsorizare, semnate de persoana care gazduieste cetatenul roman pe teritoriul statului de destinatie si autentificate conform legii statului respectiv; garantia legala din partea unei banci sau ordine de plata valabile, dupa caz.

Aceste prevederi au intrat in vigoare incepand cu 1 decembrie 2001.

Aprobarea Ordonantei 144/2001 privind indeplinirea de catre cetatenii romani a conditiilor de intrare in statele membre ale Uniunii Europene si in alte state

Ordonanta de urgenta 144/2001 a Guvernului Romaniei a fost aprobata prin Legea nr. 177 din 11 aprilie 2002, publicata in Monitorul Oficial nr.258 din 17 aprilie 2002.

Romani CRISS

**Centrul Romilor pentru
Interventie Sociala si Studii**

Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii este o asociație civică non-profit, înființată la 4 aprilie 1993. Membrii fondatori ai organizației sunt Federația Etnică a Romilor (FER), Centrul de Cercetare a Romilor/Țiganilor al Universității René Descartes-Paris și Institutul de Sociologie al Academiei Române.

Romani CRISS îmbină militantismul civic pentru respectarea drepturilor romilor ca persoane și ca minoritate, cu proiectarea și implementarea de programe de politică publică în beneficiul comunităților locale de romi.

CRISS activează în comunități multietnice din România cu populație de romi, pentru consolidarea instituțiilor democrației locale bazată pe respectarea nediscriminatorie a drepturilor cetățenești, politice, economice și culturale. CRISS promovează conceptul politic al romilor ca popor în diaspora mondială și ca minoritate europeană, față de care statele naționale și instituțiile interguvernamentale au o responsabilitate specială.

La Summit-ul EU/US din Londra, în 18 Mai 1998, Romani CRISS a primit premiul pentru Democrație și Societate Civilă, premiu oferit de către Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii.

În prezent, Romani CRISS își derulează activitățile fiind structurată în departamente specializate pe Drepturile Omului, Media, Social, Educație, Sanitar, Internațional-Pactul de Stabilitate. Toate aceste Departamente se relatează direct cu Departamentul Administrativ și Executiv al organizației.

Fondurile CRISS sunt obținute prin finanțări de proiecte realizate de staff-ul organizației sau în colaborare cu specialiști externi. În derularea programelor sale, CRISS cooperează atât cu organizații guvernamentale cât și neguvernamentale, din țară și din străinătate, cu organizații ale romilor și cu specialiști ne-romi.

Romani CRISS și Departamentul pentru Drepturile Omului, în cursul anilor a colaborat și colaborează cu instituțiile statului român și organizații internaționale precum Consiliul European, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa-Biroul pentru Institutii Democratice și Drepturile Omului, (OSCE/ODIHR), Punctul de Contact pentru Romi și Sinti al OSCE/ODIHR, Organizația Națiunilor Unite (ONU). De asemenea a cooperat și cooperează cu reprezentanți ai Guvernelor și Ambasadelor statelor Uniunii Europene, Centrul și Sud-Estul Europei precum și ai statelor Scandinave, Statelor Unite ale Americii.